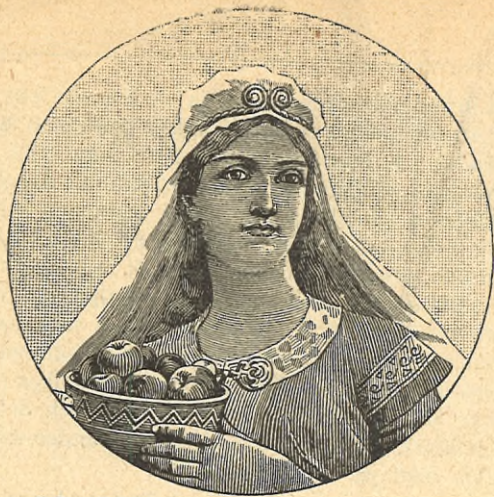

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 23 (806).

LÖRDAGEN DEN 7 JUNI 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLEDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

MAKARNA URBAN VON FEILITZEN. (ROBINSON OCH HANS MAK.)

LOTTEN VON FEILITZEN.

gra år senare var hon fördärfvad. Det offentliga utöfvandet, allt det där fördärfvar dem — äfven de bästa.» Det blef, förstås, protester från alla håll. Hon var, sade man, och kanske icke alldeles utan skäl, orättvis mot konstnärerna ej officio. Men då fingo vi se något af sydländskan i Norden; af en hemmets amazon, en kvinna, som försvarade hemmets konst, det intima tonfallet hos denna konst, med en verve, en brio, som lärde oss förstå, att det, som sög sin näring ur triumfernas solsken, var drifhusplantan, måhända en vacker och strålande sådan, men med det öfveranstängda tycket hos en kulturväxt, som varit utsatt för alltför många människors blickar och omdömen. »Kan ni säga mig,» slöt hon, vänd till mig, »hvad människorna mena med, att man skall uppoffra allt för lyckan, d. v. s. för framgången?» Jag blef svaret skyldig, kanske därför, att jag själf stundom hyllat den illusionen, och när jag såg på denna, ännu trots åren andligt unga, entusiastiska kvinna, som hade ett högre ideal än att vara lycklig i världens fadda betydelse, rann mig i minnet den gamla Lindbladiska sången: »Se, konvaljerna små mellan tufvorna stå,» och den lika välbekanta om sotargossen på taket, som, fast han fryser, jodlar fram sin glädjes och förnöjsamhets fanfar, och när jag blickade in i dessa frimodiga klara ögon som lyst af mod, tyckte jag mig se något af skjutsgossens hurtighet när han smäller med piskan, af lärkans jubel, när hon i vårsången »dril-

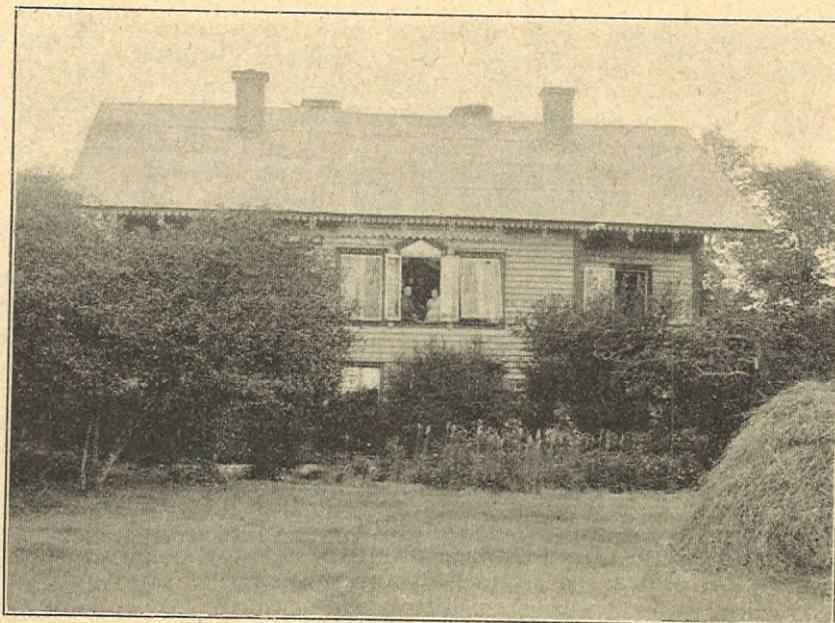

URBAN VON FEILITZEN.

lar högt i sky.» »En fågel, som kan drilla på gungande kvist, är ju det bästa,» sade jag, »bara han har en kvist.» »Det är just, hvad jag menar,» sade hon. Det blef en härlig afton med Bellmanssång af kaptenen, och sedan ha hans fru och jag träffats oftare, och så följde jag inbjudningen att bli deras gäst för ett par dagar i somras. Kapten Urban v. Feilitzen är naturligtvis mest känd för den svenska läsvärlden under författarmärket Robinson och genom de litterära karaktäristiker, han utgifvit under titeln Realister och Idealister. Det föreföll mig, som om hans hustrus ord hade varit en kommentar till honom själf och till de bägge makarnas landlif där borta på Löfvingsborg, ett hemlif, som drager sin växtkraft och must från umgänget med litteraturens och tonkonstens stora andar, där man ännu har tid att vara receptiv, att förarbete intrycken, att odla sig själf, att lefva för att växa andligen, att

DEN KVINNA, som jag nu först vill presentera för Iduns läsare, är vår store kompositör A. F. Lindblads dotter, kapten Urban v. Feilitzens hustru. Scenen är från en aftonstund, då jag nyss hört en vårlig tonstorm, just Lindblads Vårsång: »Lärkan drillar upp i skyn», af fru v. Feilitzen tolkas så från pianot, att detta blef ett instrument, nära nog liknande fiolens människostämma, och jag säger nu till henne, som sitter framför mig: »Huru är det möjligt?» »Åh,» svarar hon, och ögat ser skalkaktigt rakt in i mitt. »Det är alls intet trolleri, som de moderna trollkonstnärerna bruka säga, nej, konsten är att inte vara virtuos.»

»Åh, förlåt mig...» vågar jag invända. »Som jag säger,» fortsätter hon och nämner ett namn på en liten obekant flicka, som uppträdde på en småstadskonsert för några år sedan, »jag hörde henne, jag njöt, men jag är säker på, att nå-

MAKARNA FEILITZENS HEM LÖFVINGSBORG I ÖSTERGÖTLAND.

söka förvalta och receptivt mottaga, för att ej säga förädla de stora och goda tankarna. Och därför förefaller mig detta hem typiskt och förtjänt af ett rum i Iduns hemlifsgalleri. Somliga människor älska mera att vara än att synas, mera det inåtvända än det utåtvända. Härmed vill jag karaktärisera en själsriktning i motsats till en annan, utan att om denna andra säga något förklenande, ty äfven i det, som nyss benämns »att synas», att producera sig och att alstra inför världen, kan ligga både ett behag och ett godt, och i och för sig behöfver det ej innebära ett skryt. Men, som sagdt, det finns stilla, djupa naturer, hvilka helst vilja spegla som sjön och källan, hvad som finns öfver dem af jord och himmel, spegla i sitt lugna vatten — hvilka helst vilja växa som blomman växer i skydd af den lummiga trädkronan, som mottar vindens ilar och slites af stormens raseri. Det är så man brukar framställa kvinnonaturen, och dock gälla dessa ord en man, och det finns många män, som hafva ett sådant hjärtas evangelium, på hvilket de bära som sin stilla skatt, alltifrån Franzén, Geijer, Almqvist ända ned till Viktor Rydberg och Gellerstedt. Jag erinrar mig lifligt detta fullödiga harmoniska intryck från första gången, jag träffade Feilitzen, alias Robinson. Bilden vore ofullständig, om man ej nämnde något om den yttre människan, som hade något sällsynt behagligt öfver sig, med en »soupçon» af gammaldags, nästan gustaviansk sirlighet och elegans — den militäriska disciplinen lyste något fram i hållningens korrekthet och en viss, festlig glans öfver uppträdandet. Äfven i sättet fanns något säreget, en viss charme, som måhända kunde kallas en förbehållsam hjärtlighet, ord, som möjligen kunna tyckas motsägande, men det finns åtskilligt af motsägelse i denna natur, som har något af på en gång präst och löjtnant, en stilla kämpande ande, kunde man snarast säga. Hans samtal har som hans stil många parenteser — en viss grubblande framsynthet med sökande efter uttryck — det är, som om tanken bröte sig väg, silade sig fram trots mötande tufvor och ville stanna vid hvarje lockande avväg. Ett sådant turistlyne i konversationstonen åstadkommer emellertid, att intet ämne, hur tanketungt det än är, verkar pedantiskt — samtalsvagabonden är alltid humorist.

När 80-talets unga skribenter, unga Sverige, slogo på larmtrumman, då var det han — Emersons andlige vän och själsfrände, som satte sig ned, skref om dem, studerade dem, förstod dem, fast hans jämnåriga samtida ville benämna honom för halfgalen, därför att han kunde tro något godt komma från detta föraktade Nazaret. Och för hvar gång Ibsen grep i sin harpas strängar, så att världen för ett ögonblick tvangs att lyssna och ryckas bort från dragspelsmelodierna, var det åter han, som erinrade om Talis Qualis gamla ord:

Och Herren själf, om rätt man granskar,
världsharpan spelar utan handskar.

Det skall också sägas honom, medan han ännu står i sitt väsens fulla kraft, huru djupt och tacksamt vi från den tiden ha känt och känna för honom som en manande förebild och ett ädelt stöd. Ingen fara, att när man skrifer om honom behöfva anlita språkets resursar af banalt pris — han är en intressant personlighet. Öfver hans stil ligger detta gedigna och oförgängliga, som blott det mödosamma idearbetet, pärlmusslans sprängning, kan skänka. Ofta begår han ju abstraktionens synd — när Gud förjagade Adam ur paradiset och dömde honom att arbeta i sitt anletes svett, befallde han också tankemänniskan, eftersom hon genom att synda förverkat den glada klarhetens och det vissa åskådandets paradiset att i sitt anletes svett med natters vaka och dagars släp upphämta sina

magra forskningsskördar. Men så har hon också den stora njutningen, att efter välförrättadt värf erfara den besegrade svårighetens segerkänsla, och friden efter ett sådant välförrättadt dagsverke i forskningens svärplöjda jord kan ingen bestrida Urban v. Feilitzen.

*

Det var en af förra sommarens allra solvarmaste dagar, jag rullade fram till trappan af mitt värdfolks hem på Östgötaslätten, en mil från Linköping. Jag stod på det vackra Löfvingsborg. Kort efter middagen tackade jag värdinnan, för att jag redan erfarit, att konst och natur här voro ett. »Jag skulle kunna peka på för er ett ställe i en af min mans böcker,» sade hon, »som visar, hurudan en stor man, en stor sak, ett stort mål bör vara, för att vi skola känna kärlekens varma hemkänsla i vår njutning.» Och hon pekade ut, på min enträgna uppmaning, ett ställe i uppsatsen om Emerson, och jag läste om detta »snillets egendomliga oberoende af utanläror.» som gaf honom makten att »ge en välgörande skakning åt åhörarnes nervsystem» och »gaf en hvar undervisning i konsten att tänka själf.» »Det är skönt,» heter det längre fram här, »att få följa en sådan lots, en så klarögd fantasiens dyrkare, att ingen stil för honom kan dölja de guldkorn af sanning, som ett ärligt arbete innebär, ingen tidsandans egendomlighet kan störa tron på skapargåfvans allberättigande, men för hvilken dock alltid »morality» är balansventilen, som tillförsäkrar hela färden ändamålsenlighet.» Ja, jag förstod, att en sådan fantasiens dyrkare, med tron på morality, här var härskare.

»Vi tänka själfva här,» sade min värdinna, »vi hafva inga lagar, skolor och metoder å la mode. Det kan hända, att min mans stil är tung ibland, och att hans tanke ofta går krokvägar för att nå sitt mål. Fantasien har sina krokvägar, när man är fri, och fri är man, när man är sin egen.»

Jag tänkte på dessa ord, när jag besåg utsikten från Löfvingsborgs veranda, där min värd med verkligt trädgårdsmästargeni dolt arealens obetydliga ytvidd och genom konstgrepp i planterings- och uthuggningsväg bedragit ögat att tro på fantasien. Synen af denna anläggning, som verkade såsom slott, ehuru på liten yta, glädde mig, den var som en illustration till mitt värdfolks egen personlighet, ett minnesmärke öfver dem själfva och deras lufsprogram: to make the best of all things, all god konstnärsträfvans tillåtna trollkonst.

Genom den öppna dörren från balkongen såg jag ett rum, fullt af taflor, och vid flygeln brusade tonerna af ett à quatre mains, speladt af frun i huset, denna ungdom med gråa hår, biträdd af en af hennes sommarpensionärer. När jag så på gräsmattan där nedanför varseblef ett par flickgestalter, hvilkas dansande steg och lätta rörelser kunde skönjas mellan trädens löfverk, måste jag småle: det var, som om »de tio» här stämt möte, och som om man hade en bit »lycksalighetens ö» midt i jordelifvet. Det skulle naturligtvis lätt gå för sig att sätta skuggor på denna ljusa tafla, där är visst icke ett lif på idel rosor, som detta äkta par genomlevat, de som andra ha erfarit bekymmer af ekonomisk och annan tryckande art — man står icke så frigjord som kapten Feilitzen från fördomar utan att erfara ogillande både från förmän och andra håll, och man är ej en så rik begåfning som han och hans fru utan att ha sitt beskärda mått af mänskliga svagheter — det är blott medelmåttan och tråkigheten, som äro relativt utan sådana — som sagdt, taflan kunde nog tillsättas med skuggor, men — det ljusa helhetsintrycket af denna tillvaro bland böcker, noter, taflor, blommor, natur och ungdom har obestriddligen en viss fantastisk prägel

af drömlandskap och oas, ja — hvarför icke — af en robinsonsk söderhafsö, hvarifrån man återvänder till hvardagslifvet, starkt som efter en skönhetspredikan, en andaktsstund, där något af sfäremas musik klingar. När Robinson fällde det ordet om Viktor Rydberg, att hans lif var en bön, yttrade han omedvetet ett ord, som kunde tillämpas på hans och hans familjekrets' sätt att uppfatta lifvet. Härmed uttalas icke något smicker, sättes ej ens något betyg, härmed är blott sagdt, att detta är kursen, efter hvilken man styr, och att detta är en god kurs, och det är själfklart, att alla gästvänlighetens andar måste följa med på den färden.

För att slutligen säga ett litet ord om beskaffenheten af Robinsons andliga häradståg, vill jag påpeka som en hufvudpunkt däri hans polemik mot den orientaliska skönhetsdyrkan, som åtskiljer själen och kroppen, den kvinno-dyrkan, som likasom hugger hufvudet af kvinnan, för att sedan berusa sig af den rent sinnliga trollmakten. I allmänhet är det formens sirénsång, öfver hvilken Robinson uttalat många besvärjelseformler. Detta den tomma, lockande formens spöke ikläder sig så många dräkter, denskymningens och halfklarhetens huldra, är en »Böjge», som Ibsen bekämpat, en fresferska för Rydbergs Gunnar, som denne förbannat — hon är i själfva verket en hemlifvits dämon, som också Robinson hatar, därför att hon är skönhetsens vrångbild, som söfver i stället för att väcka, lifva och muntra. I motsats härtill står, såsom han i den djupsinniga boken Protestantismens Mariakult utvecklat det västerländska idealet, den själiska kärleken och den utvecklade kvinnan. När denna bok redan var utgifven, utkom Dockhemmet — en öfverraskning af behagligaste slag för Robinson.

Jag vill, med stöd af det ofvan sagda, särskildt betona, huru lätt en atmosfär af skön, hetslif, sådan den nyss beskrifna, kan förläckas till ett dyrkande af ytan, formen, färgerna, tonerna, allt utan innehåll, utan själ, utan personlighet, och hvilken manlighet det ligger i att värja sig själf och andra för denna fara, att varna sig själf för den blotta skönhetsleken och i stället tolka skönhetsens eget väsen som en försmältning af lek och allvar. Det allra intressantaste är dock att finna, hvart denna ifver för den själiska kärleken innerst syftar, hvart denna ifver att predika vikten att med sin personlighet söka en k a r a k t ä r och icke de många tomma skalen, ytterst vill komma. Fundamentet i Robinsons lufsåskådning skulle kanske kunna uttryckas populärt så: att med de många uppbudningarna lifvet blir en kotiljong, men först med »den enda» blir det ett bo och ett hem och att hemmets ägande är villkoret för personlighetens kraft och själfständighet, att med andra ord det ligger i treenighet i orden: äkta kärlek — hem — personlighet. Man finner nämligen i hans ungdoms romanutkast Erik Werner följande utomordentligt mäktiga ord:

Hårets affallande. En läkare som sedan flera år i Stockholm behandlat speciellt hudsjukdomar, skrifer följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* —.» Vid London-utställningen 1899 erhöi F. Pauli's *Azymolstimulus* guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

Ett godt råd. Använd alltid för munnens och tändernas vård F. Pauli's *AZYMOL*. Mot smitta, för sårbehandling, ekzem, finnar, reformar, hudrodnader är *Azymol* det verksammaste. Framstående läkares intyg medfölja hvarje flaska *Azymol*.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

»Lyckan vid egen härd är det stora, allt bestämmande problemet, ty *huset* är samhällets högsta idé, dess A och O. Där begynte det. Där väntar det sitt slutliga erkännande. Själva staten är genomgångsmoment, icke högsta instans. Ännu mindre är den s. k. societeten det. Den lyckligt lottade familjemedlemmen går ut i sällskapslifvet och *hedrar* det med sin närvaro, icke tvärtom, *tager sin heder* där. — — — Ägandet af ett hem skall meddela en själfständighet, så stilla och stark, som den man annars endast föreställer sig åtfölja den högsta samhällsställning (sådan är det engelska ordspråkets trygga mening: *my house is my castle*), och bredvid hvilket själfmedvetande fäfångans lockelser eller stygn, fastän de aldrig uteblifva, ja, aldrig upphöra att till en viss grad agitera oss, dock göra intryck af något tragikomiskt.»

Sådana ord som dessa tyckas mig väl passa för en hemmets tidning som Idun, och om bilderna af den man och den kvinna, som lagt grundvalarna för sitt hem på sådana stödjepelare, införas där, torde därom kunna sägas med de nyss anförda orden, att de hedra tidningen och icke taga sin heder därifrån.

HELLEN LINDGREN.

HUR DET GÅR. EFTER EMANUEL GEIBEL.

DE SADE HENNE: »han ej kär dig har, han leker med dig» — Med sitt hufvud sänkt

hon grät, tills kindens ros som tvagen var, men, o, att aldrig tilltro hon dem skänkt! Ty när sin älskling tviflande han såg, han harmades, men ville det ej visa, han följde dagen lång de gladas tåg, men sökte under natten tårars lisa.

En ängels röst hon väl ibland fönam: »han är dock trogen, honom handen gif!» Och i hans sorg den tanken bröt sig fram: »dig har hon kärast dock i detta lif, ett enda ord af vänlighet blott såg, så är förtrollningen, som skilt er, bruten.» Men stolt och kallt de ginga hvar sin väg med munnen för det enda ordet slutet.

De skildes åt. Och som i dömens kor en altarlampas röda glans förgår — först mattas den, och därpå ljus och stor den flammar upp, tills mörkret plötsligt rår —, så dog ock kärleken i deras bröst, begråten först, se'n saknad, så förgåten, till sist de sökte i den lögnen tröst, att aldrig lyckans lott var dem tillmäten.

Men mången natt, när månen lyste klar, de kände kudden vätt i tårars bad, och vätt af tårar äfven kinden var; de hade något drömt — jag vet ej hvad. Se'n mindes de en härlig tid, som gått, och falska tvifvel, hvilka skilt dem båda så långt, att aldrig mer de mötas fått... O Gud, dem med förlåtelse benåda!

E. N. SÖDERBERG.

KAMRATEN, illustrerad tidning för Sveriges ungdom är Nordens förnämsta och mest omtyckta ungdomsblad och kostar för helt år endast 3 kr.

GULDNÅLEN. SKISS AF MARK STERN.

INPÅ GÅRDEN, tredje dörren i ingången till vänster, bodde Ossian Berg. På dörren var fastsatt ett visitkort med hans namn och under detta ordet: musiker. Och hvar gång Ossian Berg kom hem och stack nyckeln i låset, läste han under tiden, och hvar gång med samma varma tillfredsställelse detta: »musiker», som i hans tillvaro betydde det lyftande och bärande element, hvilket hvar människa hemligen åtrår att äga.

När Ossian Berg var ung, hade fadern fått i sitt hufvud, att sonen skulle bli student, lärd, hälst präst. Ossian sattes i skola, satt två år i hvarje klass och hann så upp till öfre sjätte. Då fick han sluta. Rektorn, som var en vänlig man, öfvertygade hans far om det fruktlösa i att tvinga honom vidare.

I skolan spelade Ossian ingen roll. Han var oförarglig och oförargad. Han samlade blyertsstumpar, gamla knappor, stålpenor och skräp, sorterade det och gömde det i sina lådor, samt sålde den första i hvar månad lagret i minut till mestbudande. Fadern märkte med nöje att han var sparsam och ordentlig, och såg, trots sonens klena betyg, framtiden an med en from själs ljusa optimism.

Fadern var klockare i småstadens finaste församling och åtnjöt där stort anseende som en musikaliskt framstående man. Modern hade som ung spelat harpa och ehuru hennes fingrar längesedan voro stela, redan när Ossian först kunde minnas henne, lefde hon ännu lycklig i minnet däraf. Och hon höll sitt hem högt i ära såsom ett musikens hemvist.

I detta hem var det som tanken föddes, mönade och vid slutet af femteklassiståret kom till utbrott hos Ossian: han ville lära sig blåsa flöjt.

Han sparade själf ihop medel att köpa ett instrument för. Öre för öre kom flöjten till. Lektioner gratis fick han löfte om af en äldre kamrat. Och när han fått flöjten, valt den bland tjugo andra, betalt den och fått den inlagd i silkespapper, sprang han hem med den, stängde in sig i sitt rum och kände en stor, ljuf högtid i sitt hjärta.

Ty väl var Ossian en lugn och förständig gosse, men ett enda vildblomster hade dock vuxit upp inom honom; och detta var hans kärlek till musiken. Faderns orgelprestationer berusade honom, tonerna från ett positiv förstummade honom i den gladaste lek. Han begärde ej mer, kände icke till bättre, förstod blott att njuta och glädjas och störas endast om någon ton var alltför skriande falsk.

Hela vintern öfvade han sig hvar dag på flöjten. Stundom kunde man från hans rum höra en enda lång, klagande, utdragen ton, som tycktes fortsätta i det oändliga, med ömsom stigande och sjunkande styrka. Då kunde fader Berg icke alltid styra sig, utan rusade in i rummet och frågade, om pojken blifvit galen...

»Hör, så ren och vacker den är,» svarade Ossian lugnt, njutande med glansfull blick af sin tons unika och utomordentliga finess!

Småningom lärde han sig spela »Näckens polska» och »Finska rytteriets marsch» och det blef en vana i familjen, att hvarje söndagskväll, när skymningen föll på och alla voro nöjda efter aftonvarden, Ossian skulle spela för dem. Då mindes mamma sin ungdom och harpospelet och pappa drömde om orgelkompositioner, som han aldrig fått fram — och så vaggade flöjttonerna dem in i ljuf dröm. Men Ossian lät dem sofva, han behöfde icke att man hörde honom, musiken ensam var honom nog.

Så inträffade, som sagdt, att Ossian slutade i skolan och måste välja sitt lefnadsyrke. Hans

Kungl. Hofboktryckeriet Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck

såsom Aktier, Obligationer, Priskuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer, Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

val var träffadt, han gick in till fadern och kungjorde: han ville bli musiker.

Fader Berg blef ond. Ordet »musiker» uppkallade intrycket af något obestämdt, ej säkert aflönadt, ej alldeles afgjort ansedt. Men Ossian var fast och lugn och stolt och fadern måste vika. Han endast yrkade på att sonen också skulle lära sig behärska oboen och klarinetten, och sedan han sålunda öfrit för hans ekonomiska säkerhet, slöt han efter ett par månader för alltid sina ögon, följd i grafven af fru Berg och efterlämnande i arf åt Ossian en årlig ränta af några hundra kronor.

Hur Ossian för öfrit skulle förtjäna sitt bröd var honom genast klart. Han lefde förständigt, gjorde försiktigt små affärer, köpte, sålde, samlade hvad andra kasserat och gjordemynt däraf. Och då ett resande teatersällskap en gång passerade staden, anmälde han sig till en plats i orkestern och fick den. Men han tyckte ej länge om det kringflackande lifvet: han fann sällskapet slarfvigt, utan ordning eller beräkning, utan allvar. Han trufdes ej och skilde sig snart från sin trupp.

Det var vid återkomsten till hemstaden han genomlefde sin ungdoms roman. Dess hjältinna hette Edith, hade blå ögon och gula lockar — just som det bör vara — en liten mun och gropar i kinderna. Han gjorde hennes bekantskap på en julbidning och tyckte genast om henne. Han talade icke mycket med henne, ty han var blyg, men han såg på henne, och när han kom hem om kvällen, tänkte han på att gifta sig med henne.

Han tänkte länge, i flere dagar, i ett par veckor. Det bodde en skollärfamilj i samma hus som han; de voro mycket fattiga och hade nio barn. De nio barnen skrämde honom. Han tänkte på, hur mycket barn äta, slita och smutsa ner... Han tänkte i flere dagar, i flere veckor. Och så blef Edith förlovad med en annan.

Då sörjde Ossian en hel kväll. Och därefter glömde han henne i det samvetsgoda medvetandet att i alla fall ha handlat klokt och bra.

Så förblef Ossian ungt, ja, med tiden blef han t. o. m. hvad man brukar kalla en gammal ungt. Och när man frågade honom om han aldrig i sin ungdom varit kär, svarade han vänligt:

»Jag har väl slarfvat litet med sådant, också jag. Men bra dumt af mig hade det varit att gå och gifta mig. Det är dåliga tider vi lefva i!»

Han hade det också bra, åtnjöt allmänt anseende och var ärad som musiker. Han gjorde affärer i smått om dagarna, och om kvällarna spelade han ofta i teaterorkestern, så snart någon resande trupp var i staden. Och — men här är det själfva historien börjar.

En dag fick Ossian Berg tidigt på morgonen bud, att Petsénska sällskapet kommit till staden och att direktören genast önskade råka honom, om det vore görligt. Han borstade af sin ytterrock och vandrade genast åstad, glad och lätt om hjärtat. Det hade inte varit teater på länge

NORDISKA MUSEETS UTSTÄLLNING AF VÄFDA TAPETER. A. BLOMBERG FOTO. 1. MÅNADEN JANUARI. FRÅN GOBELINFABRIKEN I PARIS. TILLHÖR GREFVE C. TROLLE BONDE, TROLLEHOLM. 2. SCEN UR MELEAGERS HISTORIA (VÄFD I BASSE LISSE VID KARLBERG). NATIONALMUSEUM. 3. OKTOBER. FRÅN GOBELINFABRIKEN I PARIS. TILLHÖR INGENIÖR C. R. LAMM, LUDVIGSBERG. 4. THESEUS TÄMJER DEN MARATHONSKA TJUREN. FRÅN GOBELINFABRIKEN I PARIS. DROTTHINGHOLMS SLOTT. 5. SCENER UR MARIAS HISTORIA, EFTER ETT TRÄSNITT AF DÜRER. 6. VILDSVINSJAKT, HOLLÄNSK TAPET. NATIONALMUSEUM. 7. HERO OCH LEANDER MÖTAS UTANFÖR CYTHERES TEMPEL. DROTTHINGHOLM.

NORDISKA MUSEETS UTSTÄLLNING AF VÅFDA TAPETER. A. BLOMBERG FOTO. 8. FRIARNE. TAPET EFTER TECKNING AF GERHARD MUNTHE. 9. KUNGBARNEN UNDER ÄPPELTRÄDET, TYSK TAPET. 10. ALEXANDER GER LANDET FRED. TAPET FRÅN MÜNCHEN. TILLHÖR GREFVE N. BRAHE, SKOKLOSTER. 11. DEN BERGTAGNA. TAPET EFTER TECKNING AF GERHARD MUNTHE. 12. DEN HEMVÄNDANDE KUNGASONEN, TYSK TAPET. 13. INTERIÖR AF HALLEN I NÖRDISKA MUSEET, DÄR TAPETUTSTÄLLNINGEN ÄR INRYMD. 14. DROTTNING MARGRETHE, DANSK TAPET. 15. ET MÖDE. TAPET EFTER TECKNING AF GERHARD MUNTHE.

och lifvet började bli riktigt enformigt, ensam som han var.

Det var på Stadshotellet han skulle träffa direktör Petsén, det var långt dit och han hade tid att tänka. Det var också en sak han fått att undra på — det namnet Petsén! Han hade hört det förr, han mindes det, han mindes det efterhängset, liksom riktigt gamla minnen, hvilka leta sig fram från riktigt gamla tider. Petsén.

Så var det! Edith hade blifvit gift med en Petsén — hans Edith! Kunde det vara en släkting?... Han blef rörd, glad, han tänkte på hvilken tok han varit den tiden, då han älskade Edith! Ungdom, ungdom!...

Han kom fram, han frågade efter direktören, han fördes två trappor upp. Högre var inte huset.

Direktören var en liten mager och nervös man med slätrakadt ansikte och glest hår. Han gick fram och tillbaka i rummet, medan han talade, och hans skor knarrade för hvarje steg. Jaha, han skulle ge operetter, och han önskade att Ossian skulle samla stadens musikstyrka. Hans egen dotter var primadonna och hade stor framtid, sade han.

Dörren öppnades, det blef korsdrag, och in rusade en ung dam i ljusgul, smutsig klädning, röda tofflor och hår, som skulle vara brändt men ej var det. Hon hejdade sig, när hon fick se Ossian, men det var endast ett ögonblick, och så bröt hon ut:

»Pappa får gå ut och tala med Lisen. Nu bråkar hon igen, den förbaskade människan! Vi måste repetera om tredje akten.»

»Herr Berg,» sade direktören med fattning, »det är min dotter Edith. Jag kommer strax.»

Han gick och Ossian blef ensam med fröken Petsén. Han kände genast igen henne, d. v. s. han kände igen sin Edith, ehuru han förstod att det ej kunde vara hon. Men de blå ögonen, det ljusa håret... Han gick fram till den unga damen och tryckte vänligt hennes hand, men kom sig ej för att tala. Han kände sig högtidlig, nästan vek.

Tystnaden räckte en stund. Fröken Edith stod och trummade med fingrarna på bordet. Till slut sade Ossian beslutsamt:

»Jag kände visst frökens mor.»

»Jaså. Ja, hon var härifrån staden.»

»Är hon — eller lefver hon än?»

»Nej, hon har varit död i många år nu.» Fröken Edith slängde vårdslöst fram svaren.

Fadern kom emellertid igen i detsamma och hon gick. Ossian följde henne med ögonen, tills hon stängt dörren. Lifvet var underligt, tänkte han, som nu fört honom och hans Ediths dotter samman så oväntadt — han gammal och hon, ja, hon ung förstås! Det var nästan som om han själf blifvit yngre.

Två dagar därefter ägde premiären rum. Teatern var nära fullsatt och Ossian kände igen den vanliga parkettpubliken, mest herrar. När Edith kom in, märkte han, att hon gjorde ett godt intryck — det fästes ju så mycket afseende på det yttre, mycket mer än på rösten! Rösten

var dock bra, Ossian förstod det, och hon sjöng inte illa, hon spelade väl, var lätt, nätt, behaglig och skrattade så särdeles naturligt och klingande. Han var stolt öfver henne, följde henne med ögonen, försummade nästan sitt eget spel. Han kände det som hade han haft någon förtjänst uti henne och hennes konst.

Om hon varit hans dotter! Det hade ju en gång legat bra nära möjlighetens gräns, tänkte han...

Efter föreställningens slut var Ossian bjuden på sexa af direktören, såsom gammal vän till hans »salig fru». På samma grund beslöts, att han skulle få kalla Edith vid namn och att hon skulle säga farbror. Han kände sig intagen af angenäma känslor, omgifven af behagliga intryck. Han erfor en mjuk värme, lik den en bekväm, stoppad länstol skänker människans yttre personlighet; men värmen var nu helt och hållet inom honom. Edith var där och log emot honom, och hade vackra tänder, direktören kallade honom sin gamla vän, skålade i brännvin, i öl och i toddy, samt bad honom känna sig som hemma — och det gjorde han sannerligen också.

En enda sak grumlade hans lycka: det var närvaron af en ung mörk herre, innehafvare af alla truppens förste älskareroller och af en ganska användbar tenor. Denne unge man gjorde Edith sin kur, och Edith var synnerligen älskvärd emot honom. Ossian fruktade, att hon möjligen skulle vara en smula kokett. Han hade redan märkt, att hon vid inropningarna ganska väl förstod att göra söta ögon åt publiken, icke en bit sämre än de gamla, vana operettsångerskorna. Sådan hade icke Ediths mamma varit.

Nej, han tyckte icke om tenoren, han fick ingen hög tanke om hans allvar. Ständigt återkommo tankarna dit. Han borde tala med Edith, varna henne en gång... kanske var det för tidigt ännu, men deras bekantskap skulle fortsättas, han skulle bli hennes farbroderlige vän och kunna säga henne sina åsikter om den unge skådespelaren och om all världens ondska. Ty den kom allt tydligare för honom, där han satt och såg tenoren och Edith hviska till hvarandra vid andra bordsändan, med blickarna i hvarandras ögon!

Petsénska sällskapet skulle endast stanna en kort tid i staden, repertoaren var icke mycket omfattande och publiken föga talrik. Men hvar dag hade Ossian något ärende till stadshotellet och nästan hvar dag råkade han Edith. Hon hade kommit som ett nytt glädjeelement i hans lif, hon gaf det ny färg, klarare och lifligare än det kära gråstrukna han varit van vid.

Han åt middag ibland med direktören, satt kvar en stund i skymningen, medan Petsén tog sin lilla lur, och pratade sakta med Edith, som rökte en stor cigarr. Cigarren tyckte han ej om att se, aldrig skulle Ediths mamma gjort så, men — det var väl andra tider... Och så glömde han cigarren och satt där och frågade och undrade.

Hur hade hon tänkt sig framtiden? Han hoppades hon var en riktigt förståndig flicka.

Nåja, det var hon visst, det kunde farbror tro. Hon ville till Stockholm, där operetter ges med riktiga storheter i titelpartierna, skulle själf bli en riktig storhet. Eller hvad trodde farbror?

Men Ossian afrådde. Han misstrodde tenoren, som hade liknande planer, han misstrodde de stora teatern, isynnerhet misstrodde han huvudstadspubliken. Det fanns mer dålighet i världen än man kunde tro, sade han.

Men Edith brast i skratt och såg kokett på honom och sade att det lyste henne smaka på världens dålighet, att hon skulle och ville till teatern i Stockholm, och att hon troligen ville

och skulle gifta sig med tenoren — om hon inte tröttnade på honom!

»Och farbror Berg får blåsa flöjt för oss i orkestern,» sade hon.

Ossian sörjde, men det kunde nu inte hjälpas.

Emellertid kom den dagen, då Petsénska sällskapets sista föreställning stod annonserad i tidningen och i gathörnen. Redan på morgonen hade en tanke, som flere dagar rufvat inom Ossian, kommit till utbrott: han skulle skänka Edith ett litet minne af sig. Ty trots det att kanske ett och annat kunde finnas att säga om henne, så var hon dock hans Ediths dotter och själf en — hur skulle han kalla det? — en liten vacker och rar flicka.

Han stod framför sin byrå med den i regel lästa öfversta lådan öppen och letade bland småsaker i en ask. Efter sin mor hade han en liten gammaldags guldnål att fästa en schal med, och det var denna Edith skulle få. Han tog upp nålen, synade den noga, lade så in den i silkespapper och bar den till sin vän, guldsmeden Thorwall.

»Hvad tycker bror den här är värd?»

»Femton kronor får nog bror af en samlare,» svarade guldsmeden.

»Jaså. Ja, vill bror Thorwall vara beskedlig och göra den riktigt fin åt mig tills i afton?»

»Jo, det blir!»

Guldsmeden höll kvar Ossian, när han skulle gå.

»Hör, bror,» sade han och log ett mångtydigt leende. »Det sägs i staden att bror på gamla dar slår för aktriserna!»

»Asch, folk pratar!» svarade Ossian. Men han tyckte det var otrefligt.

På aftonen gick han efter föreställningens slut in bakom kulisserna. Han bad att få tala med fröken Petsén.

Hon var bjuden på supé, allihopa voro bjudna på supé af herrar, hon hade just en half minut att skänka farbror. Hvad var det?

Ossian räckte henne det lilla paketet i gult silkespapper, han stammade och fann ej ord, ehuru han gärna velat säga något vackert, medan hon slet i papperet för att fort se hvad det var han gaf henne...

»Så förtjusande!» brast hon ut, när hon slutligen fått fram nålen — »så utmärkt vacker! Tack, lilla rara, söta farbror, det ska bli ett riktigt minne af farbror! Farbror kommer väl ner till station i morgon, för nu hinner jag inte mer — adjö, adjö!» Så sprang hon.

Borta var hon, och Ossian gick hem, drack te och lade sig. Han kände sig besviken. Hela öfverlämnandet, mottagandet af nålen och tack-sägelserna hade gått så hastigt — det var nästan inte som om hon vidare värderat gåfvan. Han hade väntat sig något annat. Och högtidligheten och glädjen för honom själf hade håller icke varit såsom han tänkt sig. På natten drömde han, att Edith stod på scenen och skrattade klingande och naturligt — men han tyckte inte om det.

Dagen därpå skulle hon nu i alla fall resa klockan fyra. Redan klockan tre var han ute, och då han hade så god tid på sig, tittade han i förbifarten in till guldsmeden Thorwall.

Guldsmeden stod bakom sin disk och skrattade sataniskt. I ena handen höll han ett sämskskinn och i den andra ett litet föremål, som han gned och polerade.

»Jaså,» sade han spydigt, »bror ger de små söta aktriserna guldnålar nu för tiden?»

»Guldnålar. Hur så?»

»Jo, guldnålar, sådana här! Känner bror igen sin antika nål, den är till salu nu för femton riksdaler, det är inte dyrt.»

Ossian såg på nålen. Ja, det var hans nål. Guldsmeden fortfor:

»Hon var nyss här och bad att få byta den mot ett par små armband, som hon redan länge

Fördelaktig Lifförsäkring för kvinnor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget
De Förenade.
Stockholm.

Stiftadt af bolagen *Skandia, Svea, Thule, Victoria och Skåne.*

Lifförsäkring utan läkareundersökning!

Delaktighet i bolagets öfverskott!

Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!

Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar jämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekommendation från denna tidnings expedition.

gått och tittat på. Se, sådana äro de, ser bror!»

Sådana äro de.

Sådan var hon!

Att så drifva gäck med en gammal farbror, att vara så falsk mot den, som i alla fall tänkt gifta sig med ens mor — ty det hade han talat om för henne en eftermiddag, då Petsén sof. Och hon hade klappat hans hand som legat på soffan helt nära hennes klädning, och sagt: »lilla rara farbror» — och han hade trott, att hon höll af honom och skulle minnas honom och begagna nålen och då tänka på honom. Och han hade glädt sig åt det!...

Men nu — jäså, sådana voro de!

Nå, nå, ännu ville han förlåta. Det kunde ju vara han visste ej rätt hvad, men någonting kanske kunde förklara alltihop. Det skulle visa sig vid afskedet — javisst! Nästan stram tog han adjö af guldsmeden och gick.

Klockan var nära fyra, när han kom till stationen. Edith var redan uppstigen i sin kupé och pratade genom fönstret med några herrar på perrongen och log. I handen höll hon ett par tre stora vackra buketter, bland hvilkas blommor hon emellanåt kokett dolde sitt gullockiga hufvud.

Ossian ville inte tränga sig fram. Tänkte hon på farbror, så såg hon sig nog också om efter honom. Det ringde tredje gången, stationsinspektoren gick fram åt lokomotivet till, höjde hvisselpipan, såg på klockan, dröjde ännu en minut. I detsamma såg Edith upp.

»Nej se, farbror!» ropade hon. »Adjö, söta farbror, så snällt att komma ner! — och glöm inte bort mig och skrif ibland, lofva det! Och så, javisst: tack än en gång för nålen, snälla farbror! Den ska bli ett kärt minne, som...» Nu ljöd hvisselpipan, herrarne på perrongen ropade, Ossian fick en sista nick som slut på meningen. Men han märkte den ej, han hade redan vändt sig bort och gått sin väg, sorgsen, sårad, besluten att aldrig tänka på henne mer.

Sådan var hon!

Genaste vägen gick han hem, längtade efter sitt lilla fredliga rum midt i all världens ondska, ville bara komma bort från gatan och skämmas i ensamheten för att han varit så dum. Han borde väl veta bättre, han, som annars var klok!

Han kom hem. På dörren satt visitkortet med »musiker», han tänkte inte på det. Han gick in, tog af hatten, galoscherna, rocken och ställde allt på sin plats. Det var skönt och varmt i rummet, han tände lampan och sköt fram notstället. Så tog han upp flöjten ur lådan och begynte spela.

Han följde noterna en stund, men han såg illa den kvällen, spelade icke det han ville, sökte i tankarna efter något bättre. Och då mindes han med ens »Finska rytteriets marsch» och »Näckens polska» från söndagseftermiddagarna hemma hos far och mor. Se, det var musik, och nu spelade han det.

»Djupt i hafvet på demantehällen...»

Och allt under det han spelade, kom det gamla tillbaka, det mycket gamla, skoltiden och den första flöjten och mors släta hår och mors händer, som spelat harpa. Och så fadern, med kalott som prästen och snus under näsan och milda leende ögon. Och vidare den första Edith, julbudningen och alla julens dansar och låtar — så förbi det och in i långa år, som liknade en bred ljus väg rakt fram till den lugna tid, som var och skulle förbli.

Ty han förstod nu så tydligt att han bara varit dum. Ungdom var ungdom och man fick väl inte räkna så noga med den och inte förundra sig öfver, om gammalt folk blef efter, när de försökte dansa med. Det var nog inte så illa ment, inte alls meningen att göra ledsen — och då behöfde man ju håller inte bli det...

»Lilla Edith,» tänkte han. Och han blef glad igen, bara att minnas henne. Ack, inte menade hon så illa, nej då! Bara inte tänka på annat än att det nu var ett par armband hon fått till minne af honom i stället för nålen. Visst skulle hon väl tänka på honom ibland ändå, gamle token!

Så spelade han, och när grannarne i huset den dagens kväll gingo till hvila, hörde de ännu hans vackraste melodier.

GUSTAF CEDERSCHIÖLD.

NAMNET CEDERSCHIÖLD har anor inom den medicinska vetenskapen i vårt land, anor, som gå så pass långt tillbaka i tiden som 1782. Då föddes nämligen den som läkare och politisk skriftställare bekante professor Per Gustaf Cederschiöld. Hans son var medicine doktor professor Fredrik August Cederschiöld, känd bland annat genom sin »Lärobok för barnmorskor». Den sistnämndes son är professor Gustaf Cederschiöld, född i Nora 1845, som i egenskap af massör och sjukgymnast utöfvar en omfattande praktik i hufvudstaden och åt hvilken personlighet vi, med anledning af att professor C. nu i 30 år så framgångsrikt verkat på dessa betydelsefulla hälsovårdsområden, tillåtit oss ägna denna biografiska konturteckning i Iduns dagsnummer.

Professor Cederschiöld var ursprungligen militär, måhända ej så mycket af inre kallelse, som fast mer för att vid val af lefnadsuppgift undvika den medicinska banan, enär hans far vid ett tillfälle förklarar för sonen, att denne skulle få bli hvad han ville, utom — läkare!

Den unge militären intresserade sig emellertid i högre grad för studiet af den underbara mekanism, som heter människokroppen och dess bevarande åt hälsa och spänstighet, än för handterandet af krigets farliga redskap, som tvärtom ha till uppgift att krossa den mänskliga organismen i smulor.

År 1870 började C. därför studera anatomi vid Karolinska institutet för professor G. von Düben och hörde d:r Chr. Lovéns föreläsningar i fysiologi och studerade samtidigt sjukgymnastik vid Gymnastiska centralinstitutet för professor Hartelius.

Åren 1872—79 ledde C. med framgång ett af honom inrättadt sjukgymnastiskt institut

i Hannover. Det sistnämnda året öfverflyttade han till Stockholm och erhöll 1888 professors titel. Sedan han med lyckligt resultat behandlat storhertigen af Baden, förmodade fursten honom att 1889 öfverflytta till Baden-Baden, hvarifrån C. 1895 ånyo förlade sin verksamhet till den svenska hufvudstaden.

Den häfdvunna massagebehandlingen med starka knådningar af tummarna eller strykningar af handens innersida är för litet hvar, som mot giktkrämpor o. d. behöft påkalla massörens ingripande, bekant.

Professor C:s metod är helt afvikande från detta system och består företrädesvis i svaga retningar, på sjukdomsanalysens väg utbildade af honom själf.

Dessa rörelser verka odeladt angenäma på patienten, hvarförutom de medföra, på grund af den mera direkta korrespondens, hvari de stå till den behandlade kroppsdelen eller muskelpartiet, en säkrare verkan. En annan viktig faktor i professor C:s metod, är att han individualiserar sitt behandlingssätt, hvarigenom den sjuke erhåller precis de rörelser han behöfver, ej mer, ej mindre.

Hvad som särskildt bör påkalla den lidande allmänhetens uppmärksamhet och intresse är den af professor C. uppfunna metoden att genom massage af slemhinnan bota näs- och svalgkatarrer. Med olika för svalget, gom-seglet och näsgångarne afpassade enkla instrument utsättas dessa inre kroppsdelar för en lätt gnidning, hvilken åstadkommer de mest välgörande resultat: slemstockningen aftager, andhämtningen går lättare och rösten återfår sin naturliga klang.

För sångröster är denna massagebehandling af en betydelse, som ej kan skattas nog högt. Också behandlar professor C. städse ett stort antal sångelever för just dessa svårbotliga åkommor, och flere af hufvudstadens sånglärare, bland dem dir. O. Lejdström vid Musikaliska Akademien, ha därigenom kunnat bekräfta metodens förträffliga inverkan på stämbanden.

En annan sjukdomsart, på hvilken den framstående massörens milda och personliga massagebehandling verkar starkt reagerande, är underlifslidandet, detta kvinnornas plågoris, som tillintetgör hälsa och lefnadsmod hos tusenden af Evas kön.

Med en äldre metod som föredöme har densamma i professor C:s händer omvandlats eller man skulle kunna säga humaniserats, hvadan behandlingen, sådan den af honom utöfvas, är i högsta möjliga grad smärtfri.

Äfven för ett stort antal andra sjukdomar, hvaribland mag- och tarmkatarrer, migrän och därmed besläktade nervösa åkommor, m. m. finnas botemedel i professor C:s förträffliga massagemetod.

Här är ej platsen att närmare redogöra för behandlingens art, så mycket mindre som den knappast kan sägas vara byggd på något visst system, utan, som vi nyss nämnde här ofvan, helt och hållet betingas af individens naturell och af de olika sjukdomsnyanserna — med ett ord: är af personlig natur.

Men just denna metodens individualisering utgör dess styrka, fotad som den är på brinnande intresse hos utöfvaren att söka komma de olika sjukdomsformerna riktigt in på lifvet.

Sina åsikter om massage och sjukgymnastik såsom vapen mot de olika formerna af fysiskt lidande har professor C. på ett lika talangfullt som af hänförelse för saken dikteradt sätt framlagt i flere broschyrer och afhandlingar. Bland dessa må nämnas: »Ueber die schwedische Heilgymnastik mit besonderer Berücksichtigung der mechanischen Nerven-

KONUNG OSCAR ANLÄNDER TILL HONNEF. FOTO FÖR IDUN AF K. H. GEORG

reize», utgifven i Hannover och refererad i Hygiea 1877, samt »Om de mekaniska nervretningarnas praktiska betydelse», hvilken senare afhandling varit publicerad i Uppsala läkareförenings förhandlingar.

Som ett bevis på det stora förtroende, hvarmed professor C:s massagebehandling omfattats äfven i de högsta kretsar må till sist anföras, att ett betydligt antal furstliga personer i in- och utlandet under årens lopp varit hans patienter.

ERNST HÖGMAN.

UR DAGSKRÖNIKAN.

KONUNG OSCAR I HONNEF. Konungen, som efter sin Biarritzvistelse uppehållit sig några dagar i Paris och därstädes invigt det nya svensk-norska legationshotellet samt varit föremål för mycken och sympatisk uppmärksamhet från den franska huvudstadsbefolkningens sida, har äfven på uppresan mot norden gästade sin gemål i Honnef. Ett par bilder i dagsnumret åskådliggöra den hjärtlighet, hvarmed den lilla Rhenstadens invånare mött de skandinaviska ländernas regent. Vi se, hur han hälsats med äreportar och hur Honnefs ungdom tilljublat honom sin hyllning, där han gått fram.

Äfven återgifva vi en bild af badhotellet »Zu den vier Thürmen» i Ems, hvarest konungen bott under sin vistelse därstädes.

DROTTNING SOFIAS FÖRENING höll torsd. d. 29 maj årsmöte i artilleri- och ingenjörshögskolans stora hörsal. Mötet öppnades med några hälsningsord af kronprinsen, föreningens ordförande, hvarefter verksamhets- och revisionsberättelserna föredrogs och ansvarsfrihet beviljades. Sammanträdet bevistades af prinsessan Ingeborg och inemot ett hundratal föreningsmedlemmar. Till revisorer omvaldes hr G. A. Prinzencreutz och kapten O. von Feilitzen och till suppleanter hr A. von Oelreich och frih. Bo Leijonhufvud.

Enligt årsberättelsen räknade föreningen vid 1901 års slut 2,734 aktiva och 18,934 passiva medlemmar. Inkomsterna utgjordes af 75,897 kr. 64 öre och utgifterna 11,663 kr. 97 öre, hvadan behållningen vid årets slut utgjorde 64,233 kr. 67 öre.

Vid mötet höll major von Heideman ett intressant föredrag om sjukvården i fält, med särskildt

afseende fäst på kvinnans deltagande däri. Hvad den frivilliga skytterörelsen blifvit för mannen, det må den frivilliga fältsjukvårdsörelsen bli för kvinnan!

Efter föredragets slut uppvisades på artillerigården en del ny sjukvårdsmaterial, såsom öppna och täckta sjukbärrar af olika konstruktion samt en ambulansvagn.

ETT VÄXTVÄRLDENS UNDER. Det i stor skala mahogny-importerande Skandinaviska träimportaktiebolaget härstädes har nyligen till sin brädgård bland annat fått in en anseelig mahognystock från Honduras, hvilken, då den söndersågs för att användas till plank, befanns innehålla ett helt träd en miniature, som ditills legat hermetiskt inneslutet.

Vi meddela i dagsnumret en afbildning af det intressanta botaniska fenomenet, som förvisso är något mycket sällsynt inom växtvärlden. Tilläggas bör att miniatyrträdet växt i alldeles motsatt riktning till hufvudträdet. Den antagliga förklaringen till fenomenet torde angifvas af några inre barkbildningar i mahognyblocket; detta har antagligen på ett tidigare stadium varit deladt i två stammar, hvilka sedan fullständigt sammanväxt till en enda stock, därvid inneslutande embryot till det på ett så underbart sätt för världens öga gömda parasitträdet.

ETT VÄXTVÄRLDENS UNDER. A. BLOMBERG FOTO. (Till vänster den genomsågade stammen; till höger det ur stammen lösgjorda trädet)

kan uttagas, helt eller delvis, så ofta man vill. Naturligtvis kan man också på sitt konto få antecknadt, att detsamma först efter uppgifven tid får utbetalas, t. ex. vid barns konfirmanstid.

Hemsparbösesiden synes vinna stor anslutning i hufvudstaden. Från bankaktiebolaget Södra Sveriges afdelningskontor härstädes har under den korta tiden af en månad utlämnats icke mindre än närmare 3,000 bössor. Bland dem, som på så sätt spara, märkas personer snart sagdt inom alla samhällsklasser i hufvudstaden.

F. D. APOTEKAREN NUMA PETERSON, en af hufvudstadens mest bekanta handels- och fabriksidkare, afled för några dagar sedan i Wiesbaden, 65 år gammal, efter en längre tids vacklande hälsotillstånd.

Född i Kristinehamn, genomgick han därvarande läroverk och kom tidigt in på apotekarbanan. Efter aflagd examen blef han 1866 »sin egen» apoteket i Vadstena, men flyttade redan några få år därefter till Stockholm, där han öfvertog Kronan vid Myntgatan. Äfven där stannade han blott några år, i det han i början på 1870-talet grundade den vida kända och ansedda affär i fotografiska, kemiska och belysningsartiklar m. m., som bär hans namn och hvilken för några år sedan öfvertogs af ett af honom bildadt bolag, såsom hvars hufvudsaklige ledare och chef han ännu vid sin död kvarstod.

Numa Peterson var en mer än vanligt driftig, vaken och framsynt affärsman, som man har att

KVINDESAGSMÖDE i Kristiania äger rum 3—7 juli. Intresserade kvinnor och män i nordnorden äro vänligen uppmanade att talrikt infinna sig.

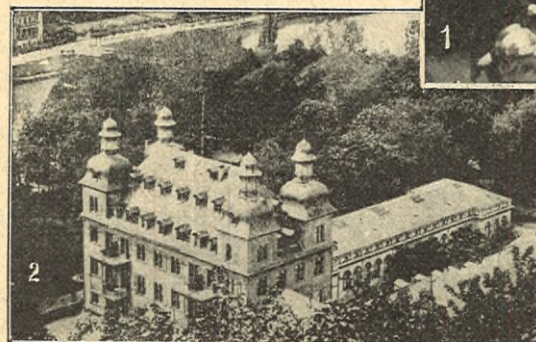
Från Sverige äro särskildt inbjudna tvänne delegerade från Fredrika-Bremer-Förb., Nationalförb. Kvinnoklubben och Uppsala kvinnl. studentförening.

För utfående af legitimationskort, som berättigar till prisnedsättning å svenska och norska järnvägar för tiden 20 juni—20 juli samt en del norska ångbåtslinier hänvände man sig till Fredrika-Bremer-Förbundet, Stockholm, dit äfven anmälan om deltagande i mötet jämte mötesafgiften 5 kr. torde insändas före den 15 juni.

Vidare underrättelser skola meddelas i Idun så fort ske kan.

»**HEMSPARKASSAN**» är namnet på ett företag, som denna vår startats af bankaktiebolaget Södra Sverige. Hufvudkontoret är förlagdt till Helsingborg, och afdelningskontor finnas i ett flertal städer och större samhällen. Hemsparkassans idé, som med stor framgång försökts, bl. a. i Amerika, är baserad på följande princip och metod:

I en sparbössa, som af banken på rekvisition utlämnas mot en afgift af 10 öre i månaden, nedlägger man alla de småbelopp i skiljemynt, som man drager sig för att bära till banken. Nyckeln stannar i bankens förvar, men minst en gång i månaden inventeras sparbössan af bankens vaktmästare, som i ägarens närvaro öppnar bössan och lämnar kvitto på dess innehåll. Efter första besöket får man sig af banken tillsänd en sparbanksbok, som lyder på det namn man önskar. Det hopparade beloppet är infördt i denna bok, där det bär ränta efter den gällande räntefoten och

1. UNGDOMEN I HONNEF HYLLAR KONUNG OSCAR.
2. HOTELL ZU DEN VIER THÜR MEN I EMS.

NUMA PETERSON.

tacka för införandet i svensk marknad af många förträffliga saker — så t. ex. Auer-glödluset, som så hastigt och fullständigt slog igenom. Sin från början tämligen blygsamma affär uppbyggde han ock, tack vare nyssnämnda egenskaper, till en af de största i sitt slag i Norden, omfattande ej blott en mångsidig handelsafdelning, utan äfven en fabrik för fotografiska instrument m. m. Redbar, välvillig, glad och

vänsäll, var han därefter i hög grad omtyckt af alla, som lärt närmare känna honom.

Han sörjes närmast af maka i andra gifftet, född Lindman, samt barn och barnbarn. Äldste sonen, ingenjör Mortimer Peterson, är en af firmans chefer; en dotter är gift med konsul Carl Wallin och en med underlöjtnanten vid Vaxholms kustartilleriregemente N. G. Åkerlund.

*

DEN DRAMATISKA KONSTENS nya hem i hufvudstaden skall som bekant snart blifva verklighet. Anders Lindebergs scen vid Kungsträdgården, där så många geniala artister lyst och slocknat och så mycken god dramatisk diktkonst gladt och varmt generationer af åskådare, måste bort. De gamla murarna anses ej längre säkra och det är endast vederbörandes öfverseende med byggnadens brister, som gör, att den dramatiska konsten ännu ej blifvit vräkt från sin älderstigna bostad.

Det nya konsttemplet, till hvilket arkitekten Fr. Lilljekvist uppgjort förslagsritningar, får ett öfvermåttan ypperligt läge vid Nybroplanen, där tre af hufvudstadens förnämligare gator — Hamn-, Birger Jarls- och Nybrogatorna — tömma sina trafikföden. Vi meddela här en exteriör af byggnaden, som får sin hufvudingång från Nybroplanen.

Hvad det inre beträffar, kommer salongen att inrymma tre rader. På parkett bli 380 platser, på första raden 158, på andra raden 159 och på tredje raden 289 eller tillhoppa 986 platser. I processniets högra sida i höjd med första raden blir den kungliga logen. Vid galaspektakel kan hela

EXTERIÖR AF DEN NYA DRAMATISKA TEATERN I STOCKHOLM. EFTER ARKITEKTEN FR. LILLJEKVISTS FÖRSLAG.

första radens fond apteras till k. loge. Salongen kommer ej att belysas med krona utan af elektriska lampor rundt takets plafond, som därigenom lämnar plats för mera monumentala målningar.

I fråga om byggnadens fasader, är meningen att bottenvåningens rustik, lister, omfattningar, pilastrar och dylikt skulle utföras i hvit Ekebergsmarmor eller, om kostnaden därför skulle anses för stor, af gråhvit kalksten; själfva murytorna för öfrigt skulle bli putsade.

betat en katalog så fullständig och så lärorik, att den söker sin like.

Man har här tillfälle att bilda sig en ganska god föreställning om gobelinens historia i Sverige.

Från 1400-talet, haute-lisseväfnadens* guldålder, finnes ingen enda tapet i denna samling, men en mängd från 15, 16- och 1700-talen gifver dock godt begrepp om de gamla tapisseriernas praktfulla verkan. Många af dem äga ännu kvar en förvånande friskhet i färgen t. ex. suiten »Månaderna», där det purpurroda tyckes absolut oförändradt, trots de 370 åren.

Från senare delen af 1500-talet ses bl. a. »scener ur Marias historia» efter träsnitt af Albrecht Dürer.

Äfven gamla svenska gobeliner af högt värde förekomma från samma tid, däribland först och främst de som kung Eriks »guldväfvar» Nils Eskilson utfört.

Från 1600- och 1700-talen ses ståtliga tapeter, men ju längre fram i tiden man kommer, dess mer afviker gobelinen från den gamla perspektivlösa, rent dekorativa textilståndpunkten för att öfvergå till efterbildning af målning »Theus saga» är ett lysande prof härpå.

* Väf utförd med uppriktstående i stället för ligande varp.

NORDISKA MUSEETS UTSTÄLLNING AF VÄFDA TAPETER.

INORDISKA MUSEETS tempelliknande midthall — som man nu för första gången får se i sin imponerande helhet — och i sidogallerierna är nu under en kortare tid en ytterst intressant utställning anordnad af hofintendenten dr Böttiger, hvilken äfven utar-

FRÅN VÅRFESTEN PÅ SKANSEN. A. BLOMBERG FOTO. 1. UTANFÖR BLEKINGSTUGAN. 2. VÄSTGÖTAKNALLEN TALAR FÖR SINA VAROR. 3. PÅ OFFERHOLMEN. 4. FRAMFÖR FATBUREN. 5. NERGÅRDS-LASSE SPELAR.

FRÅN KAPPLÖPNINGARNA Å LADUGÅRDSGÅRDET. 1. FÖRSTE PRISTAGAREN I TREDJE LÖPNINGEN GREFVE A. HAMILTON MED IVY BRIDGE. 2. FÖRSTE PRISTAGAREN I ANDRA LÖPNINGEN HR. G. OLSSONS ORE. 3. FÖRSTE PRISTAGAREN I FÖRSTA LÖPNINGEN

LÖJTNANT A. EHRENBORGS BRISKA.

I nyare tider har man funnit att vägen för tapetväfnad (väggbonad) dock icke är att kopiera målningar. Man har därför i viss mån återgått till medeltiden och med modern konst byggt vidare på den gamla grunden.

Särskildt är detta påfallande i den pånyttfödda norska bildväfnadskonsten. I de på det Norske Billedveveri förfärdigade och från kgl. slottet i Kristiania hämtade stora s. k. *Rigstæpperne* »Kong Sigurds Reise til Jorsal» och »Indtoget i Myklegaard» af *Gerhard Munthe* har denna konst nått en dekorativ höjd, som väcker vår häpnad och beundran. Tyvärr finner man endast en tapet af *Frida Hansen* — mästarrinnan på väfkonstens område och föreståndarinnan för Det norske Billedveveri i Kristiania — nämligen Nordiska Museets luftiga, öfver vattenytan graciöst sväfvande kvinnofigurer »Libeller» (trollsländor), men vi hoppas senare få tillfälle att se mycket mer af denna konstnärinna.

Munthes genialiska teckningar finnas här väl utförda af en mängd norska damer, bland dem fru *Kristine Johannesen*, *Augusta Christensen*, *Ulrikke Greve*, *Amalie Finne* m. fl. och äro särdeles fängslande. — *Munthe* har — förutom det obestridliga geniet — en särskild charme i det, att han bevarar sitt lands traditioner, natur och nationalanda som grundval för alla sina skapelser. Detta är något i högsta grad tilltalande och väcker längtan efter, att äfven vi måtte få mer af inhemska motiv i våra gobeliner — hur vackra och konstnärliga de för öfrigt äro — och mer af rent svensk tankegång i våra kompositioner i allmänhet än fallet ofta nog är. Det är som vågade vi för litet tro på oss själva och våra egna medel här som ofta eljes.

Hvad de skånska väggbonaderna beträffar, äro de nästan alla onekligen oförfalskad svenska i stämningen, hvilket kommer mig att hålla af dem.

Den moderna svenska tapetväfnaden är icke så talrikt representerad som man kunde önska för sammanställningens och jämförelsens skull. Handarbetets Vänner m. fl. hafva ju sina egna årliga utställningar, men här finnes dock synnerligen vackra saker t. ex. *Alf Wallanders* originella bärd (äkta svensk) »Skator i äppelträd», väfd af A. B. *Svensk Konstslöjd* (S. Giöbel) af *Bengta Ohlsson* och *R. Klüntberg*, förutom åtskilliga andra, efter teckning af fröken M. Sjöström, Gunnar Wennerberg fröknarna Widebeck och Wästberg, fröken Branting m. fl., om hvilka det allt för knappt tillmätta utrymmet ledsamt nog icke tillåter oss att tala.

Från Danmark finns blott en modern tapet efter teckning af *Agnes Slott-Möller*, väfd af *Emma Fischer*.

Konstväfskolan i *Scherrebek* har sändt flere för oss nya bonader efter teckning af *Otto Ubbelohbe*. De äro utförda i mycket få färger, kanske ett tiotal, men förmå dock med ytterst enkla medel gifva en egendomlig stämning. De fästa sig oemotståndligt i minnet, förblandas ej med andra.

Detsamma kan för öfrigt med skäl sägas om många både gamla och nya saker på denna vackra utställning, till hvilken vi lyckönska det Nordiska Muséet.

ANN MARGRET HOLMGREN,
f. Tersmeden.

SÄLLSKAPET »BARNAVÅRD».

VI TILLÅTA OSS påkalla allmänhetens välvilliga uppmärksamhet för detta filantropiska sällskap, för hvars räkning den ståtliga trädgårdsfest, hvilken nyligen under prinsessan Ingeborgs ledning afhöllits å Parkudden, ägt rum.

Det behjärtansvärda ändamål, för hvilket sällskapet arbetar, består i att sprida intresse för och kunskap om barns vård och uppfostran; sällskapet har till fyllande af denna sin uppgift i Stockholm inrättat en anstalt för utbildning af barnavårdarinnor.

Anstaltens uppgift är emellertid ej inskränkt till utbildning af dugliga barnavårdarinnor till yrket, utan är det sällskapets önskemål, att vid densam-

ma kunna meddela praktisk och teoretisk undervisning i barns vård och uppfostran åt alla, som äro i behof af eller intresserade för att erhålla dylik undervisning.

I anstalten mottages ett 10-tal barn under 2 års ålder ur de fattigaste samhällsklasserna; härigenom fyllas tvänne önskemål: eleverna få ett lämpligt tillfälle till praktisk utbildning, och de barn, hvilka mödrar äro nödsakade att för sitt uppehälle söka sitt arbete utom hemmet, erhålla den bästa möjliga vård. Flertalet af de små vistas inom anstalten endast om dagarna: ett mindre antal af de klenaste få äfven om nätterna hem och vård inom anstalten.

Till elever mottagas kvinnor, som fullständigt genomgått Stockholms folkskolor eller äga motsvarande utbildning. Deras ålder bör vara minst 17 år. Ansökan om elevplats ställes till föreståndarinnan och bör vara åtföljd af präst- och läkarebetyg och intyg om skolundervisning.

Undervisningen är dels praktisk uti barnavård och i en del därmed sammanhängande ämnen samt dels teoretisk, omfattande de allmänna reglerna för barns hälsovård och deras artificiella uppfödning.

Eleverna bo inom anstalten och erlägga förskottsvis och för 1 månad i sänder 30 kronor för undervisning, föda och bostad.

Kursens längd är 3 månader.

Nya elever mottagas från 1 oktober 1902 den 1:sta i hvarje månad, allt eftersom elevplatser blifva lediga, hvarom föreståndarinnan lämnar närmare upplysningar.

Anstaltens och föreståndarinnans adress är från 1 oktober 1902 Brännkyrkogatan 88, Stockholm; dessförinnan Folkungagatan 93, Stockholm.

Ärade annonsörer!

På grund af upplagans betydliga stegring böra mindre annonser till *Idun* vara inlämnade senast lördagen före den vecka, i hvars nummer de äro afsedda att införas, annonser på en eller flere sidor ännu tidigare efter särskild öfverenskommelse.

Med utmärkt högaktning
IDUNS EXPEDITION.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

TRE SMÅ DIKTER.

STILLA DÖD.

I mattad rodnad aftenhimlen ler,
i stilla glöd, som mer och mer förbrinner
och sist den klara ro och mildhet vinner,
som lifvet först i dödsminuten ger.

Och stilla tändas uppå himlens blå
allt flere stjärnor, leende och blida,
och kvällens lätta skymning faller vida,
och allting tyckes som i väntan stå.

Som denna ljusa dag så vill jag se
min lefnad slocknande och stilla ändas,
att än, när evighetens stjärnor tändas
inför min blick, jag lyckligt lugn kan le.

SKOGSNATT.

Med ens så tungt som om en suckan ljöde
i nakna trädens toppar vinden går,
och mörk är natten, vilset mörk och öde,
och himlen molnfyllt utan stjärnor står.

Jag lyssnar andaktsfullt och tyst till suset,
det är som ord, jag icke kan förstå,
så gåtfullt outgrundligt såsom bruset
af nattligt haf, då lätta vindar gå.

Mig är som kunde jag däri förnimma
en återklang, en sällsamt ren och klar,
utaf den gåta, som hvar ensam timma
uli mitt inre ropar högt på svar.

Jag står och lyssnar — ack, jag ville gråta,
jag vet ej hvarför, men det är mig så.
Jag står och lyssnar till den stora gåta,
hvars djupa mening ej jag kan förstå.

VARSEL.

Ibland i festens ljusa glädthet
kan leendet på läppen plötsligt svika,
och glädjen för en sällsam oro vika,
en oro, som du ej förklara vet.

Du kalla oro, jag dig känner väl.
Du skuggan är utaf en sorg, som väntar,
en sorg, som lätt på dörrn till hjärtat gläntar,
och snart med mörker fyller helt min själ.

ALBERT HENNING.

Verksamaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare- auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppsbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Retelke, Göteborg. Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer Tillverkare: **Bauer & Co.**, Berlin S. O.

ETT SPÖRSMÅL.

»Börjar moderskärleken försvinna ur världen, d. v. s., finnes den ej hos de unga mödrar af dagens släkt?» denna fråga gör jag mig ofta.

I forna tider, långt bort i Gamla testamentets tid omtalades ett barns födelse med tillägget: »Herren har gjort barmhärtighet». Äfven längre fram i tiden ansågos barn som en Guds gåfva och många barn som en välsignelse. Men hur är det i allmänhet nu?

Hur ofta hör man ej beklagande uttryck fällas, då det blir bekant att något barn födts eller väntas.

Och mödrarna själfva, huru förhålla de sig? Med hvilka känslor motse de ett litet barns födelse? — Att en mor i ekonomiskt tryckande yttre omständigheter och med en redan talrik barnskara motser ett barns födelse med känslor af bekymmer vid tanken på, att hädanefter ännu en mun skall mättas, ännu ett sinne fostras — man kan ju förlåta henne, fastän hon borde minnas, att Han, som ger henne en ny plikt att fylla, äfven vill gifva kraft att fylla den. — Men unga mödrar, som, lefvande i rikedom eller åtminstone välstånd, dock motse sitt exempelvis första lilla barns födelse med missnöje, ja, upproriskhet endast därför, att de sedan skola blifva »bundna», att de sedan ej skola få tid att uteslutande tänka på sig själfva som förut — det är en själfviskhet och en otacksamhet så upprörande, att ej nog sträng dom kan drabba sådana unga kvinnor. De äro i sanning ovärdiga det höga kall, som en kärleksrik Gud anförtrött dem.

Helmy Rinders beskrifver varmhjärtadt och skärt i »En dröm», huru en moder med verkligt moderssinne i glädje väntar sitt barn och under tiden fyller sin själ med tanken på allt ädelt, skönt och sant, i förhoppningen, att därigenom nedlägga ädel sådd i barnets själ. — Men hurudant skall det lilla barn blifva, hvars ankomst motses med motsatta känslor? Hurudana själssegenskaper danas, hvilka frön nedläggas hos barnet, då modern

under sin väntan på dess födelse låter sina tankar ständigt vandra på tungsint jämmers eller trotsig vredes vägar. Handlen i rätt, i mödrar, som så gören? Och kunnen I vänta välsignelse och glädje af ett barn, hvars ankomst i hafven motsett som en pröfning eller en orättvisa »Det är modern, som uppfostar mannen», heter det. Ja, men hennes kall börjar ej vid barnets födelse utan dessförrinnan. —

Sist vill jag rikta ett tack till Helmy Rinders för den älskliga skissen, hvari hon visade, huru hvar moder borde med ödmjuk glädje bereda sig att mottaga det barn, Gud vill skänka henne.

E. K.

KUNGL. TEATERN har avslutat sitt spelår med en rad billighetsföreställningar, upptagande flere af reportarens större operor, såsom »Lohengrin», »Flygande Holländaren», »Hugenotterna», »Barberaren», »Carmen» m. fl. Föreställningarna hafva varit talrikt besökta, och k. teaterns såväl förnämligare som yngre krafter hafva härvid uppträdt.

DRAMATISKA TEATERN. Som den munviga, naturfriska och själfständiga mme Sans Gène har fru *Johanne Dybwad* nu äfven visat oss, hur af denna något ytliga bravurroll kan skapas ett stycke äkta konst, med försmående af de teater-effekter, hvarmed Sardou så frikostigt draperat gestalten. Därför klingade åtskilliga af de mest burleska replikerna ej med den kläm, som fru Hartman i öfversvallande farslynnne förstod att servera dem; men till gengäld hade fru Dybwad fördjudat rollen och genom sitt själfvulla temperament ställt den i ett litterärt förnämre plan än det, hvarest den egentligen hör hemma.

Publiken hyllade med upprigtig entusiasm den framstående skådespelerskan, som med ifrågasvarande roll avslutat sitt gästspel härstädes för denna gång.

Dramatiska teaterns elevskolas uppvisning sist-lidne måndag företedde föga af artistiskt tempe-

rament hos flertalet af de uppträdande. Damerna gingo väl an, men herrarne... De kunna knappast kallas lofvande.

FRÖKEN ELIN SVENSSONS dramatiska skola hade i förra veckan sin våruppvisning å Folk-teatern. Eleverna utförde Aug Strindbergs »Den fredlöse», Fredrik Nylanders »Vindruvur» samt Tor Hedbergs poesifagra, aldrig förut uppförda drama »Giorgione». Uppvisningen ådagalade, att det finns godt teatergeri hos flere af skolans elever och att det är en insiktsfull ledning de arbeta under. Bland dem som särskildt frapperade voro eleverna E. Lennartson och E. Widercrantz, hvilka båda hvar på sitt område — lustspelet och dramat — röjde afsevärda anlag, värda att tillvaratagas och utvecklas.

KONCERTFÖRENINGEN är namnet på en ny musikförening i hufvudstaden, bildad med ändamål att gifva konserter, hufvudsakligen ägnade att höja intresset för orkestermusik i hufvudstaden.

Föreningen konstituerades för några dagar sedan vid en sammankomst i Musikaliska akademien af för saken intresserade konstnärer och musikvänner, hvarvid utsågos till ledamöter i styrelsen: ordförande kamrer John May, v. ordförande hr Wilhelm Stenhammar, sekreterare skriftställaren Ernst Högman, kassaförvaltare hr Ludvig Rubenson junior och till föreningens orkesterdirigent konsertmästaren Tor Aulin. Öfriga ledamöter i styrelsen blefvo fru Charlotta Asplund, fru Anna Boberg, friherrinnan Ebba Rudbeck, grefvinna Maria Wrangel samt hrr Rich. Andersson, Harald Kinberg och artisten Robert Thegerström.

Till revisorer valdes öfverintendenten A. Burén och not. publicus O. Fürstenberg samt till deras suppleanter direktören Otto Samson och bruksägaren A. Tamm.

Den för tryggandet af föreningens ekonomi utfärdade teckningen har omfattats med stort intresse, i det att ett afsevärdt belopp redan tecknats. Föreningen, hvars arbetsår räknas från oktober till maj och som träder i verksamhet instundande höst, kommer att under nämnda tid gifva 6 abonnerade symfonikonserter och 4 folkkonserter.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 8—14 JUNI 1902.

Söndag: Viktoriasoppa; sparris med rördt smör; helstekt gris med salader; vingelé med bakelser.

Måndag: Polska rulader med potatis; saftkräm med mjölk.

Tisdag: Kall gris med äppelmos; charlotte-russe med vin.

Onsdag: Grönsoppa med mjölk; kokt sill med smör och ägg.

Torsdag: Kroppkakor med skiradt smör; soppa på aprikoser.

Freitag: Fricandeau på kalv; rabarbersoppa.

Lördag: Köttpudding med potatismos; risgrönsvälling.

RECEPT.

Helstekt gris. En liten gris, 3 msk. salt, 2 tsk. hvitpeppar, 1 msk. smör, äpplen eller katrinplommon, 1 half lit. buljong eller vatten.

Beredning: Grisen tvättas med en duk doppad i hett vatten, gnides där-efter in- och utvändigt med kryddorna, fylls med äpplen eller katrinplommon, så att den bibehåller sin form samt igensys. Den lägges med ryggen nedåt på en långpanna, smord med smöret, insättes i ugnen och beäcks med ett vått papper. Efter 1 half tim. vändes den och lägges på knäna. Under stekningen bör den ofta gnidas med ett stycke smör, inlagdt i en linnelapp, för att svålen skall bli mör och vackert ljusbrun. Mot slutet af stekningen, till hvilken åtgår omkr. 2 tim., påspädes buljongen. Såsen skummas och serveras som sky. Till grisen serveras några syltiga frukter eller salader.

Polska rulader (f. 6 pers.). 1 kg. benfritt oxkött i ett sammanhängande knippe, 1 half portugisisk lök, 3 msk. hackad persilja, 1 o. 1 half hg. späck, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 msk. salt, 1 hg. anjovis, 2 msk. smör, 1 half lit. kokande vatten.

Beredning: Köttet skäres i tunna skifvor, som bultas väl, dock ej så att de gå sönder. Löken skalas och hackas fint tillsammans med persiljan och därmed beströs köttskifvorna. Späcket skäres i tunna skifvor, hvilka beströs med peppar och salt och lägges ofvanpå köttskifvorna. Öfverst lägges rensad och urbenad anjovis. Köttskifvorna hoprullas hårdt och ombindas på tvänne ställen med fint segelgarn samt lägges tätt intill hvarandra i

en med smör bestruken järngryta, hvar-på ruladerna sättas på god eld att brynas. De spådas därefter med det kokande vattnet och få steka under 1—1 o. 1 half timmes tid. Såsen serveras som sky.

Charlotte-russe med vin (f. 6 pers.). 3 äggulor, 2 tredjedels dricksglas vin, 1 half citron, 2 msk. socker, 3 o. 1 half del. tjock grädd, 5 o. 1 half blad gelatin, rullbakelser.

Beredning: Äggulorna, sockret, vinet, det rifa skalet och saften af citronen vispas i en kastrull öfver elden, tills krämen börjar sjuda, då den aflyftes; vispningen fortsättes, tills krämen afvalnat. Därefter tillsättes den till härtd skum vispade grädden och det sköljda samt i litet ljust vatten upplösta gelatinet.

En form beklädes med rullbakelser, krämen ihälles och får stelna på is, hvarefter den uppstjälpes.

Grönsoppa med mjölk (f. 6 pers.). 2 morötter, 1 fjärdedels rotselleri, 1 purjolök, 1 msk. smör, 1 liten knippa persilja, 1 half lit. spritade ärtor, 2 små blomkålshufvud, 1 o. 1 half—2 lit. god mjölk, 2 msk. mjöl, salt, socker, 2 äggulor, 2 del. tjock grädd.

Beredning: Morötterna sköljas, skrapas och skäras i tunna skifvor; i en gryta, förut belagd med späcksellerin och purjolöken ansas och skäras i fina strimlor. Rotsakerna och purjon fräsas i smöret, påspädes med litet kokande vatten och kokas mjuka i kort späd. Blomkålen rensas och lägges en stund i ättiksblandat vatten, hvarefter den påsättes tillika med ärtorna att koka i litet saltadt vatten.

Mjölken kokas upp och afredes med mjölet, utördt i litet kall mjölk, hvarefter soppan får koka 10 min. Den fint hackade persiljan tillsättes jämte de kokta rotsakerna och grönsakerna med sitt späd, hvarefter soppan afsmakas. Äggulorna och grädden vispas upp i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning.

Användes konserverade ärtor, upphetas dessa i sin burk och tillsätts sist i soppan.

Kokt sill med smör och ägg (f. 6 pers.). 3 sillar, vatten, 2 ägg, 1 o. 1 half hg. smör.

Beredning: Sillen vattenlågges dagen, innan den skall användas. Den upptages, befrias från skinn och inälfvor samt fläkes midt itu. Ryggen och så många småben som möjligt bortplockas. Äggen kokas i 10 min., skalas och hackas fint. Sillen lägges i varmt vatten och får koka 3—5 min. Upplägges på varmt fat hvarfvals med äggen. Det öfversta hvarfvet bör vara ägg. Smöret smältes och slås öfver. Serveras med kokt potatis.

Fricandeau på kalv (f. 6 pers.). 1 kg. benfri kalvstek, 1 o. 1 half hg. späck, 1 liten portug. lök, 2 morötter, 1 half msk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 msk. smör, 1 lit. buljong.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten och bultas lätt med fuktig klubba. Det späckas tätt

med fina späckstrimlor och nedlägges i en gryta, förut belagd med späcks-kifvor. De skrapade och i tjocka skifvor skurna morötterna, den skalade och hackade löken, kryddorna samt smöret tillsättes. Hälften af buljongen påspädes och får koka in under noggrann tillsyn, att köttet ej vidbrännes. När spadet på botten är tjockt och grumligt, tillsättes den öfriga buljongen och köttet får sakta steka 1 o. 1 half à 2 tim. Köttet vändes ett par gånger under stekningen. Såsen silas, skummas och serveras som sky.

LÄKARERÅD

FNHVAR af Iduns läsarinna äger att å denna afdelning erhålla fra läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

OROLIG. Ni bör i sommar undergå en badkur. Angående dieten se svaret till Maj 2) i n:r 9.

AINA. 1) Ja, i de flesta fall. 2) Någon enstaka gång. 3) Nej.

OROLIG NORRLÄNSKA. Jo, bad vore helt säkert nyttigt. Iakttag i öfrigt föreskrifterna för Götha i n:r 14.

BEINAR. Många olika, såsom ägghvits-sjuka, vattusot, hjärnblödning, slag o. s. v.

Göteborgs
Popular Wafers.
Ny utsökt
Waferskex.
(4)

Ovalin,
Nytt, patenteradt äggkonserveringsmedel.
Föreståndarinna för Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, fröken Ida Norrby, intygar den 31 januari 1902, att af ägg, som i början af oktober 1901 konserverats med Ovalin, hvitan godt kunnat slås upp till skum samt att äggen för öfrigt i likhet med färska ägg kunde användas såväl till förvaring som stekning och löskokning (förvaringstid 4 månader).
Lektorn vid Ultuna Landtbruksinstitutet Hr E. Peterson, intygar, att ägg som konserverats med Ovalin och förvarats 1 år och 3 dagar vid prof visat sig lika med färska ägg såväl till smak, lukt och utseende, samt att efter kokningen intet spår af det använda konserveringsmedlet kunde upptäckas.
Aktiebolaget OVALIN, Upsala.
Partiförsäljning genom Henrik Gahns Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala & Stockholm.

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29
KONTOR och LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

TITTA HIT! In-sänd kr. 1,10 erhållas 50 olika Vy- och illustrerade Brefkort som prof, äfvensom profver på Visitskort m. m. God förtjänst för återförsäljare. *John Fröberg, Fin-spong.*

EN LITEN HJÄLPLÖS. 1) Om orsaken är denna, är operation absolut nödvändig. 2) Om 3) Ni kan genom bref erhålla närmare upplysningar under professor Key-Abergs adress Drottninggatan 22.
THYRA. Se svar till Besvär 1 i n:r 5.
ROSA. Ingrid 3 gånger dagligen borvelsin med tillsats af 2 proc. ichtyol. 19-ÅRING. Se svar till 30-åring fru i n:r 10.
60-ÅRING. 1) Sannolikt hjälper blott operativ behandling (hos öronläkare). 2) Om det onda därigenom fortfar att förvärras, böra de naturligtvis ej fortsättas. 3) Minst hvarannan dag.
MÅNGÅRIG PRENUMERANT. Se svar till fru Aurora i n:r 6.
ASTA. Ingrid 3-4 gånger dagligen en lösning af 3 gram borax, 5 gram carbolsyra, 200 gram destilleradt vatten. 50 gram eau de cologne och 20 gram glycerin.
CINOBER. 1) Naturligtvis omöjligt att säga, då vi ej känna ert allmänna hälsotillstånd; orsaken är i alla händelser inre. 2) Nej. 3) Se svar till Asta här ofvan.
LIDANDE. Se svar till ID. 2) i n:r 5. Operationen är jämförelsevis lätt.
PRENUMERANT 1883. I regeln ej mycket att göra. Skäl vore dock att försöka en grundlig kallvattenkur.
LANDTFRU. 1) Hvilken läkare som helst. 2) Ja. 3) Ja. 4) Ja. 5) Nej, ingenting annat än allmänstärkande behandling.
LENCHEN. Låt läkare göra en grundlig lapistouchering.

ARABELLA. 1) Om ej goda föresatser hjälpa, kan hypnotisk behandling vara att tänka på. 2) Nej, i allmänhet icke.
22-ÅRIG FLICKA. Om ej allmänstärkande behandling hjälper, har ni något fel åt bröstet. Låt undersöka er änyo af läkare.
 D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen hör hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 226. Är det någon bland Iduns läsarinor, som själf lärt sig spela occarina? Är det svårt? Hvilken storlek skall man köpa? Priset? Finnes noter?
 Kajsa.
 N:r 227. Hur vårdas fikusväxter? Lall.
 N:r 228. Vill någon vara god och gifva mig beskrifning på kemisk blekning. Skall bleka garn.
 Tacksam.
 N:r 229. Hur skall pärlmor, som gulnat, åter göras hvitt?
 G.
 N:r 230. Säg mig hvilka bladväxter jag skall skaffa mig. Jag har i mitt rum ett tomt hörn bakom en soffa, där jag vill ha en grupp bladväxter. Solen kommer aldrig dit. Trivas vanliga ormbunkar utan sol?
 Tacksam.
 N:r 231. Finnes någon, som kan säga hvart man bör vända sig för att få plats på apotek i Holland eller Tyskland?
 Kvinnlig farmaceut.
 N:r 232. Hvilket är det bästa sättet för en 30-åring kvinna att vid 60 år skaffa sig en lifränta?
 Torborg.
 N:r 233. Har vistats några i Amerika och där sparat ett litet kapital. Vill nu gärna stanna i Sverige. Men hvad skall jag slå mig på här? Något praktiskt måste det vara. Tror icke mig om att kunna sköta en affär, utan ville

hellre lära ett yrke. (Vill någon af Iduns läsarinor gifva mig ett råd.
 Torborg.
 N:r 234. Hvilka äro de bäst ansedda väfskolorna (icke särskildt konstväfnad), hvilka pågå sommartid?
 Stipendieresande.
 N:r 235. Hvar meddelas pedagogisk undervisning i klädsömnad? Pågår fröken Lundins kurs däri äfven sommartid?
 Stipendieresande.
 N:r 236. Hvar gifvas goda kurser i linnesömnad på maskin?
 Stipendieresande.
 N:r 237. Har Norge eller Danmark några skolor af ofvanstående slag, vilka äro synnerligen framstående?
 Stipendieresande.
 N:r 238. Hvart skall en småskolelärarinna vända sig för att erhålla stipendium att genomgå en slöjderskurs å Nääs? Folkskollärarne e hålla bidrag af landstinget, men dit får väl ingen vända sig, som ej skall undervisa i slöjderskola.
 Lisette.
 N:r 239. Kan en kanariefågel, som antagligen genom förkylning blifvit hes, botas och på hvad sätt?
 Vän af fågelsång.
 N:r 240. Vill någon ge mig anvisning på, hvar och till hvad pris man kan få köpa tillförlitliga och moderna mönster till klädningar, kjolar, armar m. m.
 Landt flicka.
 N:r 241. Kan någon upplysa mig om, huruvida Nordiska Industriaktiebolaget

i Göteborg lämnar väfnader och broderier att utföras i hemmen? Kanske ta de emot flickor att arbeta i deras lokal? Hur stor kan förtjänsten bli, och huru lång är arbetstiden? Måste flickorna biträda i butiken?
 Irma.
 N:r 242. Hvad skall jag göra med en nästan ny impregnerad regnkappa, som på något sätt fått en refva upptill på högra framstycket? Har försökt få lika tyg, men det har ej lyckats mig.
 Susen.
 N:r 243. Om beläggningen å ett spegelglas till en större spegel (trymål) börjat förstöras (afslagna lös), kan man belägga spegeln med nytt ämne (staniol?), och huru skall ett sådant arbete utföras? Eller är man nödsakad vända sig till en spegelfabrikör för att få arbetet tillfredsställande utfördt?
 K.
 N:r 244. Säg mig, om det finns något medel att hindra fräknar, som så gärna vilja blomstra upp under vårsolens starka inverkan från att åter visa sig? Eller ännu bättre, något medel, som alldeles borttager dem?
 Ny läsarinna af Idun.
 N:r 245. Hvad är bästa och säkraste botemedlet mot pormaskar?
 Lina.
 N:r 246. Har i många år haft högra höften ur led. Finnes det någon som kan taga den till rätta, sedan den bekante botaren af benätkommar, nämde man Zakrisson i Askeryd dog?
 Bekymrad 60-åring.
 N:r 247. Som likbränningsfrågan tilltalar mig mycket anhålles vördsamt om upplysning om huru det förhåller sig med likbränningen i Sverige, hvart man skall hänvända sig samt om pris m. m.
 Mia.
 N:r 248. Känner någon till namnet på eller förläggaren för den barnbok, där följande vers står:
 Bonden körde plojen
 Ett par oxar drogen,
 Sedan lades säd
 Ut i åkern ned.
 När så säd blef mogen
 Tröskades på lojen,
 Korn af gula ax.
 Därpå för man stråx
 Bort med korn till kvamen,
 Malde där åt barnen

No 4711
Familje-Tvål
 billig — varaktig.
 Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

Utaf säden mjöl
 Utan något söL
 Sedan fick man baka
 God och smaklig kaka
 Sist på ugnens glöd
 Steks det goda bröd.
 Raram.
 N:r 249. Hvilken är den skickligaste ögonläkaren i Sverige?
 Hedda.
 N:r 250. Kan någon gifva mig upplysning om huru hektografmassa tillverkas?
 Intresserad.
 N:r 251. Hur blir man medlem af Fredrika Bremer-Förbundet? Erläggas årlig afgift eller en gång för alla? Anskaffar förbundet platser åt andra än medlemmar?
 Bohuslänska.
 N:r 252. Kan någon gifva mig ett bra recept på god läderolja?
 Lilly.
 N:r 253. I n:r 41 Idun för föregående år har jag sett, att det skall finnas en professor Hoffa i Wyrzburg, hvilken lär kunna bota lama o. ofärdiga. Underteknad har en dotter, nu 17 år, som sedan sitt tionde år varit lam i sitt ena ben. Hvad kan en resa gå till, om man skulle rådfråga professor Hoffa? Eller kan man utan att resa till honom erhålla bot? Skall man direkt tillskrifva honom, och i så fall hvad är hans fullständiga adress?
 Livia.
 N:r 254. Skulle någon vilja upplysa mig om hvad slags färger man använder för att måla på läder, afsedt till antika stolar, samt hvad slags färgerna

Köp Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra garanterade solida siden-tyger i svart, hvitt eller färgadt.
Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, genombrutna sidentyger (à jour). Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr mtr.
 Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.
Schweizer & Co, Luzern (Schweiz)
 — Siden-Export. —

Allmänt erkändt som öfverlägset lösende och tillika välsmakande medel vid hosta, heshet, katarr och influensa.
 Säljes i askar å 30, 35 & 40 öre (5 olika sorter) på alla större apotek och hos alla välsorterade handlande i riket.
 Ensam agent S. J. Norman, Stockholm.
 Askarne äro ungefär dubbelt större än denna kliché.
 Begär alltid likta
REGLISSE FLORENT.
Eda Sanatorium och Järnkälla.
 Säsong 10 juni—1 sept.
 7 km. fr. Charlottenberg, Värmland. Naturskönt läge. God restauration. Förträfflig järnkälla. Utmärkta gyttebad och andra vanliga bad serveras. Priset pr vecka för mat och rum från 24: 50 till 38: 50. Prospekt på begäran från doktor Grill, adress till 1 juni Falun, sedan Eda Sanatorium, Charlottenberg.

Kongl. Gyttebad- och Brunnsanstalten
ELOKA
 Säsongen 9 juni—9 augusti.
 Naturskönt läge. — Utmärkta gyttebad. — Massage och sjukgymnastik.
 Medicinska förfrågningar besvaras af Intendenten Lifmedikus Jacobson, adress till 5 juni Stockholm, Birger Jarlsgat. 4. Hofkamreraren Carlstedt, Grythytted, emottager rumbeställningar och sänder prospekt.
Styrelsen.
Mariehamns badanstalt
 och
Möckelö hafsbad
 på Åland.
 ÖFVERLÄKARE: D:r Johannes Hoving.
 SÄSONG 14 juni—30 augusti 1902.
 Begär prospekt af badkamreraren i Mariehamn eller öfverläkaren.

Hålland — Pensionat Edenquist — Jämtland
 öppnas åter den 15 juni.
 Upplysningar meddelar Sv. Turistföreningen samt Fr. Edenquist, Hålland.
 OBS! Lungsotspatienter mottagas ej!
 Öppen: 15 juni—15 augusti.
Änge Brunns- och Badanstalt
 OFFERDAL, JÄMTLAND.
 Läkare: D:r Wisstrand, Näliden.
 Friskt läge vid Nälidsjön, 1,000 fot öfver hafvet. Nytt kallbadhus; varmbadhuset ombyggt; alla vanliga badformer. Sjukgymnastik. Massage. Järnvattenkälla. Intel societetsstyng, men ett stärkande, enkelt landlif med tillfälle till fiske samt utflykter i de härliga Offerdalsfjällen. Förfrågningar besvaras af D:r Wisstrand, adr. Näliden. Prospekt m. m. genom Badkamrern C. Nord, Offerdal.

WIKLUNDS VELOCIPEDER
 1902
 Eröfrade på grund af sin öfverlägsna kvalitet leveransen till Svenska Armén. 36 in- och utländska fabrikat täffade och pröfvades under 3 månaders tid.
Mångdubblad tillverkning, — Ytterligare nedsatta priser.
 Velocipeddelar, alla slag, tillverkas på beställning.
 Velocipedtillbehör i väl sorteradt lager.
 Reparationer af alla slags velocipeder.
Aktiebolaget A. Wiklunds Velocipedfabrik,
 Utställning & Minutförsäljning: 8 & 9 Norrbro.
 Kontor & Fabrik: 24 S:t Eriksgatan, Stockholm.

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till yllekvatt och Oleintvål till linnetvåt användes lämp ligast sålunda:
 1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllekvatt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.
 Finnes hos de flesta specialhandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
 Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897

Örebro
Ett-öres Special

Utmärkt till Kaffe och Té.
Närande! Välsmakande!

som kan användas därtill? Har försökt med vanliga oljefärger i tuber, men kanske lädret först bör prepareras?
Alfa.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förten skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

A. Obelins velocipedaffär 19-21 Vasagatan annonserar i dagens nummer om damvelocipeder och framhåller speciellt den stora prisreduktionen i sina välbekanta »Phoenix» och öfriga goda maskiner. Firman har i flera år fört damvelocipeder som specialitet och lagt an på att kunna bjuda sina kunder lätta och bekväma velocipeder till ytterst låga priser. Passa därför på nu genast!

Nr 115. Om ni annonserar, kan ni säkerligen för reduceradt pris erhålla en apparat, som, fastän den varit begagnad, ju kan vara lika bra som en ny.
Olga.

Menar ni en elektrisk apparat för meddelande af behandling med elektriska strömmar, finnes sådana hos in-

strumentmakare /lb. Stille i S o skolan till olika pris. En mindre, ganska god sådan kostar 25-30 kronor.

Eugen.
Nr 116. Tvätta händerna alltid i ljumt, ej kallt vatten, tillsatt med litet borax. Köp på apoteket för 10 öre glycerinsalva och ingnid händerna därmed hvarje afton.

Nollan.
— Ett godt medel är lanolin, som ingnides omsorgsfullt hvarje afton före sänggåendet; efter ingnidningen borttogs varsamt det överflödiga fett. På morgonen tvättas händerna med kylslaget, mjukt vatten och mandeltvål. Welleda.

— Röda händer blifva vackra och fina, (men tämligen ömtåliga) genom att om aftnarna ingnidas med glycerinolja, cold cream eller salva af sammankokadt gult vax och osaltadt smör, hvarefter handskar pådragas och bibehållas öfver natten.

K—a R—e.
— Glycerin brukar vanligen hjälpa mot röda händer, men gör dem tillika ömtåliga. Ännu bättre är emellertid att först gnida in händerna med endast glycerin och därefter gnida dem med ren eau de cologne, tills händerna känns torra. Ett mycket behagligt och välgörande medel är creme Simon, som säljes hos fru O. Stråle, Drottningg. 21.
Olga.

Nr 117. Vid »Rikets ekonomiska kartverk» Stockholm. Västra trädgårdsgatan 2. En kurs omfattar 3 månader och priset är, förutom materialer, 30 kronor pr månad. En 3 månaders kurs torde dock ej vara tillräcklig för den, som vill grundligt sätta sig in i arbetet. Anlag för linearring bör gifvetvis finnas.

Olga.
— Hvar ni »billigast» kan få lära rita kartor i huvudstaden, kan jag sannemligen icke uppvisa er om. Däremot är jag i tillfälle gifva er adress på en dam, som sedan åtskilliga år gifvit utmärkta lektioner i kartritning. Vänd er till fröken Hilda Klein, 86 Drottningg. 3 tr., hvars specialitet det är att meddela undervisning i kartritning. Enligt min tro blir nog äfven fröken Kleins metod »billigaste», om man tager i betraktande att hennes under-

Stomatol-Tvål

beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i handelen förekommande tvålsort för hudens rationella vård. (B)

visning är förstklassig. Massor af hennes elever torde häri instämma med mig.

Kisse-katt.
Nr 118. »Optimum» har visat sig vara ett godt medel. Optimum säljes i flaskor om 1 half lit. å de flesta apotek och i Stockholm hos C. F. Dufva (41 Drottninggatan).

Welleda.
— Lefverfläckar ha en viss likhet med fräknar, men bero af svampbildning i öfverhuden, medan de sistnämnda endast bero på afsättning af ett färgämne i huden. De s. k. lefverfläckarna förekomma aldrig i ansiktet. För att aflägsna lefverfläckar kan man ett par gånger dagl. under en tid ingnida dem med grön såpa eller med salicylsyra, 4 å 6 dcl. på 100 dcl. sprit.
K—a R—e.

— Följande salva, hvilken dock ej erhålles utan läkares recept, säges vara mycket verksam: 1 del chrysophansyra, 10 delar vaselin. Några gånger dagligen bestrykas endast fläckarna härmed. Efter 5 å 6 dagar bör man upphöra med penslingen, tills fläckarna blifvit afnötta. Äro fläckarna då ej försvunna, måste experimentet förnyas. Personer med mycket känslig hud böra använda salvan med försiktighet — om inflammation i huden uppkommer, upphöres med penslingen ett par dagar och gnides huden med litet matolja. Ett annat medel är rättkittika, som påstrykes om aftnarna. Ett par oskalade rättkittor skäras fint, läggas på en flaska, som fylles med vinättika och stäl-

les i mörkt rum under 8 dygn, innan den användes.

Olga.
Nr 119. Som det alltför mycket skulle inkräkta på Iduns utrymme att i detalj besvara alla era frågor, ber jag, att få hänvisa er till dr Wretlinds utmärkta »Handbok för sjukskötsel i hemmet» (pris 1,50 häftad). Där meddelas i särskilda bilagor villkoren för att antagas som elev samt föreskrifter för sköterskor vid Sophiahemmet (sid. 135) i Stockholm, vid svenska föreningen Röda korset (sid. 139), samt vid Sabbatsbergs sjuksköterskekurs (sid. 144) i Stockholm. För att blifva elev vid Sophiahemmet, måste man ovillkorligen tillhöra protestantisk trosbekännelse. Nu är det för sent att anmäla er till värkursen, som börjar 1 maj, ty anmälningarna skola vara inlämnade före 1 mars. Till höstkursen, som börjar 1 nov., skola anmälningarna vara inne före 1 sept. Ansökningsformulär m. m. erhålles genom föreståndarinnan, fröken E. Virgin. Vid Sophiahemmet bo eleverna i hemmet och hålla där föda, tvätt, läkarevård, medicin m. m. Antagen sköterska erhåller dessutom en årlig lön af 250 kronor. Äfven till »Röda korsets» värkurs (börjar 1 maj) är det för sent att nu anmäla er. Till höstkursen, som börjar 1 nov., utgår anmälningstiden sista juli. Hänvänd er för alla upplysningar till sjukhimmets föreståndarinna, fröken Fanny von Otter, adr: Kammakaregatan 66, rikstel. 192. För Sabbatsbergs sjukhus erhålles alla upplysningar genom föreståndarinnan, fröken Ida Geijer, rikstel. 546. Dit är ock för sent till värkursen, som äfven börjar 1 maj. Till höstkursen 1 nov. skall anmälan göras före 15 sept. Under den egentliga elevtiden (6 månader) får eleven själf bekosta sig bostad och uppehälle, hvaremot under den 6 månaders anställning som biträdande sjuksköterska erhålles fritt å sjukhuset såväl bostad som kost, tvätt och lyse samt 100 kr. för 1 halft år. För alla dessa kurser måste den sökande hafva fyllt 21 år. Hvad som för öfrigt fordras för sköterska är ju stark hälsa, varm människokärlek, stort tålamod, allvarlig håg för sjuksköterskekallet, sann gudsfuktan, godt och välvilligt sinne. Äfven vid landsortens lasarett brukas sjuksköterskekurser anordnas; vid Malmö

Fallande räntor
beröra ej
Lifräntetagare.
De hafva en fast inkomst för lifstiden.
LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET
MUTUAL LIFE
lämnar **högsta möjliga lifränta** på inbetaldt kapital, ända till 21 % och erbjuder **största möjliga soliditet** genom sina fonder på **1,316 millioner kronor.** Öfver 6% millioner utbetalas årligen till tillhandahållas och upplysningar lämnas beredvilligast å bolagets kontor, Strömsborg, Stockholm.

allmänna sjukhus började 1 maj i fjol en dylik kurs. Såsom sjuksköterska gifves ett stort tillfälle att vara suppo-

offrande.
Kissekatt.
Nr 120. Skydda er så mycket ske kan för solstrålarna, tvätta er ofta, dock utan att använda såpa eller tvål, och bemanna er med tålamod, på hösten försvinna fläckarna med tämlig säkerhet. Någon nytta gör citronsaft i rosenvatten, en svag lösning af borax i vatten eller aseptin. »Fräknar» afrådes från att bruka de mystiska medel, som ofta annonseras som ofejlbara. De gagna helt säkert ej, men göra ofta det onda värre.
K—a R—e.

— Mot fräknar: på en handfull färsk eller torkade fläderblommor slår man så mycket vatten som åtgår till en tvättning, och låter det stå och draga i 24 timmar. Nya blommor och nytt vatten för hvarje dag.
Nollan.

— Man upplöser i 12 gr. citronsaft 25 gr. venetiansk tvål och tillsätter därtill renad vinstenolja o. h bittermandelolja (6 gr. af hvardera) samt låter blandningen stå i solljus, tills den blir något fast. Sedan däri 3 droppar rhodinolja blifvit ihällda, är salvan färdig till begagnande. Man ingnider litet däraf hvar afton, sedan ansiktet förut tvättats med fläderte; på morgonen tvättas ansiktet med rosenvatten.
Welleda.

Nr 121. Var god och uppgif ert namn och er adress samt närmare upp-

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare Sjöquist
6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463.
Rådfrågning 2-3.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottninggatan 74.
Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.
medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom Dr: J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

I Sjukgymnastik och Massage
meddelas längre eller kortare kurser till moderat pris af
Professor G. UNMAN,
Biblioteksgatan 11, Stockholm.

Sommarkurser för STAMMARE
under juni i Stockholm, juli i Malmö, augusti i Göteborg. Benägna anmälningar utbedjas snarast.
Stockholm, Bryggaregatan 12.
JULIUS KAMKE.

Elever mottagas fortfarande i Örebro Väfskola.
NINA von ENGSTRÖM.

Sundsvalls Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Min nästa (ett-åriga) kurs för damer i massage och sjukgymnastik börjar 1 okt. (Nr 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt. Adress från 1 sept. till 30 april: Stockholm, Saltsjöbaden. Från 1 maj till 31 augusti: Carlsbad, Böhmen.
Dr Emil Kleen.

Ojäfviga bevis!

Dag efter dag och år efter år hafva allt flere genom erfarenhet skaffat sig ojäfviga bevis om den stora fördelen att begagna sig af fil dr P. Håkansson's Salubrin vid behandling af kross-skador, sensträckningar, skafsår, brännskador, insektsstyg, inflammationer, till borttagande af osund luft, för toalettdämål m. m.
I hvarje hem, icke endast bland den burgna klassen, utan äfven bland arbetarne och vid hvarje fabrik, där man försökt uppfinnarens fabrikat och följt den anvisning om användningen, hvilken som omslag åtföljer hvarje flaska Salubrin, finnes Salubrin ständigt tillhanda.
Mot efterrapningar varnas. Efterse figurmärket å flaskans etikett.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, speci- och färgaffärer. Partilager hos Geijer & Co., Stockholm.

Brunns- o. Badinrättningen
Alsäck.

Härligt läge vid Gullmarsfjorden, 1 mil från Lysekil. Varna och kalla bad. Fiske, segling, lawn tennis. Vidsträckt vacker park. Utmärkt kök. Rum med goda sängar. Billiga priser. Rikstelefon. Vidare genom Olga Dahl, Lysekil.

Fröken OLGA DAHLS
PENSIONAT
i Lysekil och Alsäck rekommenderas. Adress LYSEKIL.

Henneberg-Siden
— endast äkta, när det rekvireras direkt från mig — svart, hvitt och kulört, från 85 öre till kr. 20: 85 pr meter. Tillsändes hvar och en franko och förtulladt. Profver omgående.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Grosshandels-Societetens i Stockholm Handelsskola,
Frans Schartaus Praktiska Handelsinstitut.
(Af staten understödd högre handelsskola).
börjar sitt 38:e läsår den 1 september och omfattar:
A. 2-årig kurs för elever med betyg från 5:te real eller motsvarande;
B. 1-årig kurs för elever med betyg från öfre 6:te real eller motsvarande;
C. 1-årig kurs för studenter (från real 1. B-linjen) eller motsvarande.
— OBS! Godkändt betyg från B- och C-kurserna medför kompetens för anställning såsom reservofficersvolontär äfven utan mogenhetsexamen.
Äfven kvinnliga elever med motsvarande kunskaper mottagas. Friplatser för medellösa elever, nedsatt afgift för mindre bemedlade.
Upplysningar lämnas och anmälningar mottagas af rektor Dr. Å. Munthe, adr. Fjällgatan 23 A, träffas personligen tisd. 11-1. A. T. 38 37. R. T. 56 80 (andra dagar under sommaren R. T. Ljusterö, Svartsö 4). Redogörelse för Institutet sändes på begäran och kan äfven fås i Nordiska Bokhandeln.
I Societeten tillhörig byggnad invid Institutet finnes för manliga elever tillfälle till inackordering hos en af lärarne, Dr. P. Hallstöm, mot af styrelsen bestämd afgift.

För Husmödrar

Bäst, elegantast, modernast
är
Iduns Modetidning.
Prenumerera genast
i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.
Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan endast kr. 1.50, å den andra upplagan endast 1 krona.

För Husmödrar

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning.
Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade
Söndagsnummer.

Fotbollar
bäst och billigast

hos
Nordiska Kompaniet
f. d. K. M. Lundberg & Joseph Leja.
Illustr. priskurant på begäran.

För möblering
af matsalar, herrum, salonger, sofrum, restauranter, kontor, villor etc., torde illustr. prisk. begäras från
OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiefölag,
Adr. Wirserum.
40 år sedan affären grundades. Solidt och prydligt arbete, snabb expedition och moderata priser. Specialitet: Ekmöbler.
Försäljningsaffärer:
Stockholm: Birgerjarlsgatan 22.
Göteborg: Grönsakstorget 2.
KNEIPP BADEN
Valtenbad m. m.
Elek. ljush. Hettluftsb. (fr. 100°C.). Sandbad.

(Utdrag. Fortsättning från föreg. n.r.)

Omkring 15 barn ha härstades under senare hälften 1901 med stor fördel användt detta preparat och särskildt har jag dagligen kunnat se dess gynnsamma verkan hos min egen son, som under 7-9 månader fått Dynamolmjölk. Då sättet, hvar på ett barn under de första 9 månaderna uppfödes, är så godt som afgörande för hela dess framtida hälsa, emedan senare ju annan lämplig föda kan tilläggas, kan Dynamol-preparatet ej nog framhållas såsom för nämnda ålder lämpligare än alla andra preparat, som hittills af mig pröfvats.

Skellefteå den 10 januari 1902.

H. WILH. SJÖGREN,
Praktiserande läkare.

Fortsättning följer i nästa n.r.
Dynamol till salu å alla apotek.

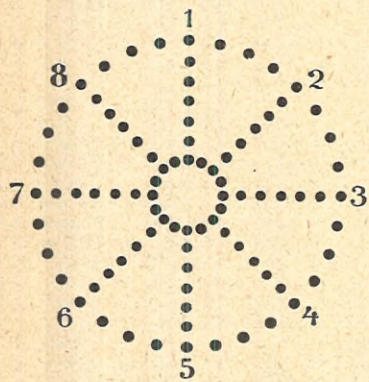
lysningar om er själf i bref till Umeå barnhemsförenings sekreterare E. Eurén, för vidare korrespondens om de frågor ni framställt.

Vid sällskapet Barnvårds anstalt för utbildande af barnvårdarinnor, emottagas elever. En kurs, hvar till hvarje månad kan göras annälän, varar 4 månader. Anstalten har sin lokal n.r. 93 Folkungagatan å Söder, och föreståndarinnan är fröken A. Törnqvist, Friplats kan erhållas af obemedlad.

Olga.

TIDSFÖRDRIF

HJULGÅTA.

Hvarje prick ersättes med en bokstav, och äro de riktigt funna, gifva de följande beteckningar.

Den yttre ringen: 1-2 lägges för fåglar, 2-3 finnes på fartyg, 3-4 fisk, 4-5 säges fransmannen vara, 5-6 ödla, 6-7 är alltid framtiden, 7-8 människoboning, 8-1 strängt återhållsamt lefnadsätt.

Den inre ringen: 1-2 stad i Brasilien, 2-3 pers. pronomen, 3-4 elakt skämt, 4-5 tyskt läkneord, 5-6 fattigdom, 6-7 dricka mjölk, 7-8 pronomen, 8-1 långsmalt instrument.

Ekrarne: 1) äglar, 2) musikterm, 3) stad i Danmark, 4) förmann på berömd sängerska, 5) tran pas under fötterna, 6) är ofta den s. k. 'luffaren', 7) gammalmodigt kvinnonamn, 8) tyghus.

Äro de rätta orden funna, så bilda ekrarnas ändpunkter i den yttre ringen, namnet på en spansk provins, och de i den inre ringen, namnet på ett bekant svenskt lust slott.

FIX.

CHARAD.

Mitt första kännes aftonvinden,
När efter solvarm dag den smeker kinden.
Mitt andra klingar svenskt, helt kort och godt,

Ett namn som ingen kvinna bära fått.
Ett litet mästerprof mitt hela är,
Som säkert vällat möda och besvär.
Det redes icke till af män'skohänder,
Men äts som läckerhet i vissa länder.

LOTTEN.

GÅTA.

De 3 mellersta bokstäfverna i benämningen å ett rike bilda i och för sig namnet å en utländsk djurart.

HARALD B—M.

ARITMOREM.

- 6, 7, 8, 9 = fruntimmersnamn,
- 8, 9, 10, 6 = d:o
- 8, 9, 7, 4, 3, 6 = d:o
- 1, 5, 6, 3 = träd,
- 1, 9 8 = fågel,
- 11, 7, 10, 6 = fluidum,

GADUS' Fiskkonserver

— rekommenderas —

Se "Iduns Hjälprea" för maj 1901!

(1)

- 8, 9, 7 = fisk,
- 11, 12, 1, 2, 7 = musikinstrument,
- 7, 6, 1, 2, 3 = tvingande bestämmelser.
- 8, 11, 5, 9 = svensk socken,
- 8, 11, 12, 4 = tygsort,
- 1, 5, 2, 3, 9, 12 = delar af ett träd,
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 = titel.

MAX.

TRIANGEL.

1	2	3	4	5	6	
1	2	1	2	3	4	5
2	1	4	6	7	8	
3	2	6	4	8		
4	3	7	8			
5	4	8				
6	5					

Siffrorna utbytas mot bokstäfver, hvilka, om de äro rätt funna, gifva följande beteckningar:

- 1) mansnamn;
- 2) mansnamn;
- 3) krydda;
- 4) förnedrande tillstånd;
- 5) genomskinligt;
- 6) bokstaf.

VALA.

RÅKNEGÅTA.

En framstående kompositörs dödsdag låter sig bestämma efter följande anvisningar: summan af årtalet, månadstalet och det tal, som utgör datum, blifver inalles 1787. Dividerar man årtalet med månadstalet, så blir den summa, man därvid får, 8 1/3 gånger så stor som datums tal. Hvilken kompositör är det, och när inträffade dennes dödsdag?

CALLE G.

VOKALFÖRÄNDRINGS-GÅTA.

En uppgift har jag fått — med a — Som nog uti sitt slag är bra, Men som man riktigt fin ej finner, Och ändå griper man mig till, När riktigt fint man göra vill, Och med min hjälp man målet vinner.

Men stafvar man mig med ett i, Då har man låtit mig förbli Där först naturen lät mig sitta; Måhända växer jag då vild, Fast uti många delar skild, Och det kan just detsamma kvitta.

Med ä blef den, som stor i ord, Och med af högmod kryddadt blod, Bemöttes med förakt af alla. Hans näsa växte nog så lång, Och kanske att han nästa gång Förlorat lusten att befalla.

SIBYLLA.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 22

LOGOGRYFEN: Solstrålen: sol, lotsen, trossen, sä, strån, so, ål, ess, tå, en, ållon, te, rån, ton, sto, sot, lär, säll, läs, rost, senor, or, osten, stol, tår.

ARITMOGRYFEN: Eolsharpa — klarnett: 1) ekstock, 2) oxstall, 3) lerkoka, 4) samovar, 5) härskri, 6) aklejan, 7) rättare, 8) parasit, 9) Albrekt.

ORDGÅTAN: Fridolins lustgård — Erik Axel Karlfeldt: fiende, rosor, isfri, dama.

FYRTORNETS KONSERVER
GULD MEDALJ I GEFLE 1901
DELIKATESSER FÖR SMÖRGÅSBORDET
ANJOVIS, FYRTORNETS i ostron, RADHES hushålls.
KAVIAR, RÖKT LAX, HUMMERPASTEJ, RÖKTA SARDINER, RÖKT MAKRILL, RÖKT SILL, m. fl. utmärkte inläggningar. REKOMMENDERAS!

sker, Olga, lax, Irene, nattfjäril, stork, Laura, ulster, sässkål, tolf, garfvar, Åmål, radband, do-cent.

CHARADEN: Gång-järn.
DIAMANTGÅTAN: a, Abt, Assar, Ab-salon, Talia, roa, n.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

E-n. Tack, men ämnet har förr behandlats i Idun.
Nelly Swan. Lämpar sig ej.
H. H. Får afhämtas.
Al. Den viktiga frågan är naturligtvis ett förträffligt ämne för en uppsats i Idun. Men den något patetiska formen i eder opera tilltalar oss ej. Manuskriftet får därför afhämtas.
Cafour. Kan ej användas.
Xenia. Ni har sändt edra sötsaker till oriktig adress. Idun är ej något konditori.
Viktor A. Poesimättet längesedan rägnadt.
Ella Wahlberg. Nej!
Hervin. Skiljningen är välkommen, om ni till densamma kan anskaffa några intressanta fotografier.
Prenumerant i Mjölby. Uppgift edert namn till expeditionen, så skall den felande romanbilagan sändas.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

23 år, Jönköping. 2.40 pr gång.
O. L., Örebro. Annonsen kostar 2.40 pr gång, rest. torde insändas.
Husmoder, Lerbäck. 2.40 torde insändas.

Profva Wasa-Bryggeriets **Pilsnerdricka.** Allm. 3057. Riks 1073.
Öfriga maltdrycker rekommenderas.

Italiensk husflit.
Knypplade silkespetsar tillsändas mot postförskott af svensk doktorinna. Smärre försändelser tullfritt. Näsdruk crème eller hvit 2 kr. 20 öre, större 3,75. Damekrage 160 ctm. i vidd, bredd 23 cm. 4,80. Matrosfason 43 ctm. br. 3 kr. Garnityr, hals och ärmar, 2,65. Barber i svart och crème, 75 ctm. lång, 15 ctm. br. 4,75, dito 218 ctm. lång, 32 ctm. br. 12,50, m. fl. spetsar, svarta och crème, 11 ctm. br. 1,50—1,80 metern, smalare 1 kr. Linnespetsar 24 ctm. br. 2,35 pr meter, mellanspets 10 ctm. br. 1,15. Eleganta chemisetter 2 kr. Profver: Kungsgatan 9, 2 tr. Stockholm — "Idun", p. r. Via Roma, Genua, Italien

Pensionat.
1 klass kan genom en händelse på särdeles fördelaktiga villkor få öfvertagas. Svar till "Förmånlig", Lund p. r.
Massageinstitut finnes att öfvertaga i större stad utrikes. Upparbetad clientel (hufvudsakligen kvinnlig) sedan 12 år, samt fullständig uppsättning. Kontant likvid fordras. Svar till "Tillfällighet", p. r. Göteborg.
500 (olika) vackra Vybrefkort med motiv från städer och märkliga platser i Sverige och Norge. Genrefrek. o. brefk. med relig. bilder. Billiga priser! Profv. med 25 olika kort jämte prislista franko mot 1 kr. i frim.
Bokförlaget Svithiod, Stockholm.
Vid Vettern och Omberg i härligaste natur
Borghamns Turisthotell.
Godt bord — propra rum — varma och kalla bad. — Rikstelefon. — Postadress Borghamn.

Damer, Observera!
Phoenix-Velocipeder
Att »Phoenix» är omtyckt, därom kan hvarje reflektant öfvertyga sig genom att tillfråga hvem helst, som använder »Phoenix»; svaret blir tillfredsställande.
säljas NU till kr. 175
Försumma ej tillfället att köpa en »Phoenix»-velociped till detta enormt låga pris! Ett dylikt tillfälle återkommer icke.
Andra GODA VELOCIPEDER till kr. 125.
Gör ett besök i eller begär katalog från **A. OBELINS Velocipedaffär,** 19 & 21 Vasagatan (hörnet af Kungsg.), Stockholm.

Nya Hushållsskolan, Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm, hvilken började sin verksamhet år 1881, afser att meddela bildade flickor undervisning och öfning i enklare och finare matlagning, bakning, syltning och inläggning af grönsaker, finstrykning samt öfriga inom ett hushåll förekommande göromål, för att sålunda sätta dem i stånd att på ett praktiskt sätt förestå egna eller andras hem. Teoretisk undervisning: en kortare kurs i Födoämneslära och Hälsovårdslära. Skolan har varit besökt af ett tusen femhundra femtioen (1,551) elever.
Hvarje kurs omfattar 4 1/2 månader. Elever mottagas äfven på kortare tid.
Ny kurs börjar den 1 nästkommande augusti.
Prospekt och vidare upplysningar meddelas af **Fröken Hedda Cronius,** Föreståndarinnan.

Guldmedalj i Gefle 1901 för utmärkt grafisk konst (illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner) tillerkändes **IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI**

ELEGANTA VISITKORT a **IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI** 12 Stora Vattugatan 12 STOCKHOLM.
Ressällskap önskas till Tyskland, Schweiz eller Paris i juni eller juli. Svar till »Ella» Iduns exp.
Hvarje häfte af »Moster Emmas Väfbok» kostar 1 krona 35 öre. Första häftet matior. Andra häftet gardiner, promenad- och bruddrakter m. m. Erh. mot postf. från utg., adress Kudby.
HERM. MEETHS STOCKHOLM. Stort urval af Eng. Matroshattar för Damer. Order fr. landsorten exp. mot efterkrif franko, då beloppet uppgår till 20 kr.
Läs och märk! Af alla ekmöbler fås de bästa från Ekmöbelfabriken i Nyköping. Begär prisurvalt.

HYGIENISKA BARNSKODON.
Största lager på platsen af hygieniska barnskod, egen tillverkning.
OBS! Använd endast skodon af naturlig form för Edra barn, på det att icke deras fötter under uppväxtåren må bli förstörda.
5 Biblioteksgatan 5.
A. T. 11763. E. FRYKLUND. A. T. 11763.

Turisthotellet i Enafors
Öppet från 15 juni. Helinackorderingar. Ren högfjällsluft. Utflykter till Handölsforsarne, Snasahögen och Syttopparne. Båtfärder och fiske. Moderata priser. Bref besvaras af Joh:s Mölner, adr. Enafors.

LEDIGA PLATSER.
Kokerska o. städerska till England.
En frisk och välrekommenderad kokerska och dito städerska kan få god plats uti svensk familj i England. Fotografier och betyg sändas jämte uppgift på löneanspråk m. m. till **Kokerska till England** eller **Städerska till England**, Iduns exp., Stockholm.

Ledig plats.
En ordinarie Slöjdlärlingbefattning är ledig vid Persbergs slöjdskola för gossar och flickor i Fernebo socken, att tillträdas 1 september 1902. Lönevilkoren är för år Femhundrafemtio (550) kronor, husrum och vedbrand mot skyldighet att undervisa 36 veckor. Ansökningar ställas till Styrelsen för Persbergs Slöjdskola, åtföljda af vederbörliga betyg insändas före 1 juli detta år, under adress Persberg.

Vid Elementarskolan för flickor i Kalmar
finnas följ. lärarinnebefattningar lediga till ansökan hos styrelsens v. ordförande d. r. E. Engdahl före den 20 inst. juni: 1:o i naturkunnskap; 16 timms tjänstgöring i veckan; lön för hösten 1902 proportionell efter 1,000 kr. för full tjänstgöring (24 timr per vecka), från och med våren 1903 efter 1,100 kr. pr år, beräknadt efter samma grund; 2:o i förberedande klassen (Sam skola); minimilön 800 kr.; 3:o i sång; lönen efter öfverenskommelse; 4:o i gymnastik; minimilön 400 kr.; till denna befattning må även lärare anmäla sig.
För lärarinnor, som önska platser finnas goda sådana anmälda, äfven för hushållskun. flickor å Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3 B. Sthlm, etab. 1887.

Kokerska,
medelålders, frisk och duglig, erhåller plats genast efter antagandet vid Jämtlands läns lasarett i Östersund. Ansökningar, åtföljda af rekommendationsbetyg och fotografi samt innehållande uppgift på löneanspråk, torde fortast möjligt sändas till Lasarettssysslomannen
E. Svanberg, Östersund.

En fint bildad,
troende kvinna (25 å 33 år) som värmd af kristi kärlek vill ställa sig till den himmelske konungens tjänst, finnes verksamhet i ett husmoder saknande kristligt ämbetsmannahus. Svar med fotografi till **Världneplatser A.** sändes f. v. b. under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm

Ledig lärarinneplats.
Vid Ronneby samskola blir till instundande hösttermin en lärarinneplats ledig. Ämnen: modersmålet, historia och geografi, engelska och teckning. Kompetens: högre lärarinneseminarium. Löneförmaner: 800 kr. jämte bostad och ved eller ersättning härför. Ansökningar mottagas af skolstyrelsens ordförande, regementsläkaren J. Th. Grönwall, Ronneby, före 15 inst. juni.

En anspråkslös, frisk och barnkär flicka, ej alltför ung, med goda rekommendationer, kan till den 1 augusti å år erhålla plats hos en bättre familj i Halmstad. Göromålen blifva hufvudsakligen att omhändera två tvänne barn om 3 och 5 år samt vara ett ipar något äldre barn behjälpliga med läxläsning, hvadan alltså den får förtäda, som genomgått skola eller mindre seminarium. Svar emottagas af fru Augusta Schéle, Åkeshill Halmstad.

I läkarefamilj i Dalarna önskas till hösten en, hälst seminariebildad, lärarinna för tvänne flickor, 10 och 12 år, med vana att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar med uppgift på ålder och löneanspråk samt betyg och fotografi insändas till **Fru M. H.**, adr. Svärdsjö.

En äldre flicka
kan få god plats på landegendom att gå frun tillhanda. Svar med fotografi, märkt **P.**, Halmstad p. r.

Plats å kontor i Stockholm
erbjudes ung flicka med behägligt sätt, kunng i bokföring samt svensk, tysk och engelsk korrespondens. Platsen skall tillträdas före 15 juni. Svar med uppgift på lönepretentioner samt åtföljda af fotografi, sändes till **Alberto**, Allm. Annon. & Reklambyrån, Stockholm.

Kunnig lärarinna erhåller till hösten utmärkt plats i fin familj helt nära Stockholm. Norra Inack.-Byrån, Mästersamuelsg. 62, Sthlm.

Lediga lärarinneplatser
vid Kopparbergs elementarskola: en lärarinneplats vid den egentliga elementarskolan, kompetens: betyg från högre lärarinneseminarium, lön 800 kr. pr år, bostad, ved; en lärarinneplats i den förberedande skolan, kompetens: betyg från elementarskolan och småskolelärarinneseminarium för många att undervisa i sång; lön 500 kr. pr år, husrum, ved. Platserna tillträdas nästa läsårs början; uppsägningstid 3 mån. Ansökningar till styrelsen senast 20 juni d. å.

Gouvernante
med framstående förmåga att undervisa en 15-årig flicka i svenska ämnen, äfvensom musik och språk, sökes till hösten. Trolleholm i maj 1902.
Grefvinnan Trolle Bonde.

PLATSSÖKANDE.
Informator.
Student, med vana att undervisa, önskar under sommaren, eller längre, plats som informator mot kost jämte fri resa och 25 kr. per månad. Svar till **Kompetent**, Tidningskontoret Observatoriegatan 18, Sthlm.

UNG BÄTTRE FLICKA, önskar plats till slutet af juli, att förestå ett hushåll hos en ensam unger, hälst uppåt landet. Fina refer. Svar till **Hushåll**, Grillby p. r.

Bättre flicka önskar plats i familj, att biträda med förefallande göromål. Van att sköta barn. Svar tacksamt till **F. H.**, Malmö p. r.

22-årig tjänstemannadotter, norrländska, skicklig i matlagning, bakning, handarbeten, önskar plats mot fritt vivre. Bekostar sig resan. Svar till **22 år**, Viktoriegatan 5, n. b. till höger, Göteborg.

SJUKSKÖTERSKA, enkel, pliktrogen, söker plats Svar till **Ebba**, Iduns exp.

För en bättre, snäll, 18-årig flicka, arbetssam och duglig, önskas plats i ett aktadt hem, för att vara en god, duglig och allvarlig husmoder till hjälp. På lön fastes intet afseende, blott ett vänligt bemötande. Svar till **Arbetsam**, Iduns exp.

19-årig prästdotter, som genomgått 8-kl. läroverk och kurs i linneseömnad, önskar under sommarmånaderna plats i familj på landet. Önskar anses som medlem af familjen. Svar till **Villig**, Iduns exp.

En ung flicka, som genomgått 2:dra ringen i Vallinska skolan, önskar under sommaren plats på landet för att undervisa några minderåriga elever. Referenser finnas. Svar till **E. H.**, Iduns exp., Sthlm.

Flicka af god familj, önskar plats i vänligt hem el. som hjälp och sällskap vid badresa. Ar van vid matlagning, bakning, väfnad o. handarb. Tacksam för svar till **B. D.**, Iduns exp.

Plats såsom värddinna el. husmoders hjälp önskas till sommaren el. hösten af frisk och hurtig flicka, som genomgått hushållsskola samt är kunnig i sömnad och finare handarb. Äger vana vid sjukvård samt är villig meddela **massage** el. friskgymnastik. Kunnig i språk (tyska, franska, engelska). Svar under adress **H. S.**, Veda p. r.

22-årigt verkligt praktisk och duglig flicka, önskar komma i ett godt och bildadt hem, som hjälp och sällskap. Kunnig i hush. väfn., handarb. m. m. Svar emotes tacksamt till **Familjemedlem**, d. 15 juni, Skånska Dagbladets kontor, Malmö.

Bildad flicka önskar plats i större familj på landet, att gå frun tillh. Kunnig i hush. göromål, finare handarb. samt kläds. Svar till **L.**, Ramsjö p. r.

Plats i tapiseriaffär.
En bättre, anspråkslös flicka, med häg och fallenhet för handarbete, söker plats, till en början som elev i tapiseriaffär, där hon kan få tillfälle att lära sig elödröning samt finare handarbete. Svar till **Prästdotter**, Vadstena p. r.

20-årig, bildad tysk flicka, af flera år studerat sång, äfven i utlandet, samt äger vana vid accompagnement, önskar under sommaren mot fritt vivre undervisa i bildad familj på landet eller medfölja som resällskap. Talar tyska o. franska. Svar till **Resvan**, Iduns exp.

En bildad flicka, af officersfamilj, som i flera år studerat sång, äfven i utlandet, samt äger vana vid accompagnement, önskar under sommaren mot fritt vivre undervisa i bildad familj på landet eller medfölja som resällskap. Talar tyska o. franska. Svar till **Resvan**, Iduns exp.

Herrar postmästare!
Värmländska, 24 år, med goda skolbetyg, kompletteringsbetyg för inträde vid postverket samt intyg om undervisningskicket, söker anställning i postmästarefamilj, där tillfälle till tjänstgöring å postkontor kan erhållas. Vidare efter bref märkt **Värmländska 24** under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Som sällskap och hjälp å äldre dam önskas medfölja till någon vistelseort för sommaren. **Fritt vivre juni 1902**, Karlstad.

Kv gymnast
önskar plats i familj. Utm. rek., flerårig praktik. Svar: **Exam. Gymnast**, Iduns exp.

Musik! Mot fritt vivre öfver sommaren å landet gifver ung flicka elev af lärare vid Mus. akad. grundl. lekt. i piano och träsnideri o. delt. i alla husliga göromål. Svar till **A. B.**, Iduns exp.

Bildad flicka kun. i matlagning, bakning, sömn., önskar plats. Samvetsgram, villig, ordentlig, enkel. Svar **Godt sätt** under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm.

I aktningvärd familj
önskar till hösten värdenomerad, enkel och anspråkslös flicka från Dalarna, att emot fritt vivre och logis, samt under fruns egen ledning, få utbildas sig i de inom hus förekommade göromålen. Svar: **20 år**, Borlänge p. r.

Skolbildad, musikalisk flicka, som genomgått handelsskola, önskar plats på kontor som kassörska eller vid badort. Skriver och räknar säkert. Svar till **21 år**, Små. Allehs kontor, Jönköping.

HANNOVER. Hilderheimerstr. 45 A II.
Pensionat: **Fru ADELIN DOELL.**
— Hel inackordering. —
Såväl herrar som damer emottagas.
Undervisning i tyska språket om så önskas. Bästa referenser i Sverige, England och Frankrike.
Vidare genom korrespondens.

I Jämtland.
A landegendom, belägen vid en af Storsjöns vackraste stränder kan billig inackordering erhållas, om snar anmälan sker hos fru Eva Magnusson, Hofvermo, Köfra.
Mot billigast pris önskar en 24-årig föräldralös prästdotter helårsinackordering i hälst barnlöst hem i skogstrakt, för hvil. Svar med prisuppgift under adr. **Signe W.**, Göteborg p. r.

OBS! OBS!
En anspråkslös bättre flicka från landet, önskar såsom familjemedlem komma till ett större hem, hälst på landet, för att vara behjälplig med alla inom ett hus förefallande göromål. Kunnig i matlagning, väfnad och handarbeten samt kontorsgöromål och är villig undervisa nybörjare i musik. Vill om så erfordras under första tiden betala något. Svar emotes inom 8 dagar till **Maria**, Helsingborg p. r.

Inackordering önskas för 15-årig yngling, hälst i prästgård på landet med friskt läge vid sjö, där tillsyn kan påräknas samt där tillfälle till sällskap med jämnåriga gifves. Svar till **C-g** å Iduns exp.

Inackordering önskas und. en mån. i glad och vänl. fam., i hälsos. trakt. Svar m. uppg. om pris m. m. sändes till frk. E. Svenson, Säbygatan 12, Landskrona.

Skolgossar eller konfirmander, som önska enskild undervisning under sommaren, erhålla sådan jämte god inackordering i prästgård i Småland. Trakten vad, vägarne praktiska, tillfälle till bad, 2 km. från järnvägsstation. Svar till **Undervisningsvan**, Högsby p. r.

UNDER SOMMAREN finnes tillfälle till inackordering för 1 å 2 damer å treflig egendom, vackert, högt och särdeles sundt belägen i närheten af stad i Småland. Pris 50 kr. pr månad. Svar till **Sommaren 1902**, Wexjö, p. r.

Till täfjan med egen dotter mottages vid höstterminens början en snäll 12 å 14-årig flicka, för att deltaga i underv. för sär. skicklig lärarinna, å egendom i Småland med högt läge och starkande luft. Svar till **Modertlig omvårdnad**, Wexjö p. r.

Annonser införda genom
SVENSKA KURORTSFÖRENINGEN
DALARÖ.

Omtyckt bad- och sommarvistelseort vid Saltsjön.
Varmbadhus för alla brukliga badformer, spec. gytjemassage- och tallbarbad. Öppet från den 10 juni. Sjukgymnastik och massage, elektricitet, vattenkur och hypnotisk behandling. Läkare: e. prov.-läkaren J. Ehinger, adress Dalarö, samt d. r. A. Hiller, adress till 10 juni Floragatan 10, Stockholm, därefter Dalarö. Upplysningar om rum genom fröken I. Westenius Bokhandel, Dalarö. Rikstel. 11, hvardagar 11-1.

Intendent D:r A. Afzelius, Sthlm. För massage o. gymnastik: D:r N. Wennström, Sthlm. Prospekt genom Kamrerarekontoret, Hjo, och på Turistföreningens byrå, Norrlandsgatan 2 & 4, Sthlm.

HJO
KURANSTALT.
1 juni—1 september.
Naturskönt och sundt läge i Guld Kroken vid Vettern. Villabostäder. Alla vanliga badformer; Gyttebad, Tallbarbad, Nauheimerbad, Dietkurer. Musik af utmärkt kapell 20 juni—20 aug.

Marstrands hafskuranstalt.
1 juni—1 oktober. Läkare: Intendent D:r Bauman. D:r G. Falk: massage och sjukgymnastik. D:r O. Sandberg (efter midsommar): mag- och tarmsjukdomar. Kamrer: V. Fröblom. Fullständig brunn- och badkur. Gytjemassagebad, Nauheimer- och Kreuznacherbad m. m.

Öppet 24 maj—Nauheimerbad med flytande kolsyra. Begär prospekt genom Kamrerkontoret, Falköping-Ranten.
1,100 fot öfver havet, d. å. lika högt som Jämtländska kurorten Mörsil.

NORRTELJE HAFSBADANSTALT
Saison 10 juni—1 september.
Vidberömda Gytjemassage- och Tallbarbad jämte öfriga brukliga badformer. Synnerligen vackra resultat vid behandling af **Rheumatism**. — Vacker natur med vidsträckt promenader. Sunda bostäder med landligt läge. God restauration; billiga lefnadsomkostnader. Elitkapellet. Tillbyggnad till Societetshuset. Lawn-tennisplan. — Ansökningar till fria bad insändas före 15 maj. — Läkarevården bestrides af Doktor A. Brandt. Kamrer Th. Ohlson expedierar beställningar å rum och badtimmar samt öfersänder prospekt, som äfven erhållas å Turistföreningens byrå i Stockholm.

Öppen
16 juni—23 augusti.
Postadr.: Hammarstrand.
Telegrafadr.: Ragunda.
Ragunda
Läkare: Prof. D:r C. Sundberg, Vestmannagatan 4, STOCKHOLM.

Vattenkuranstalt och hälsokälla.
I sydöstra Jämtland, 7 km. från Ragunda Järnvägsstation, vid Indalsälven. Prospekt genom Badkamreraren K. O. ERIKSSON, Hammarstrand.

Ronneby
Saison 1 juni—31 aug.
Överläk.: Docenten D:r John Sjöqvist, Sthlm.
Naturskönt läge nära Östersjön.
Fullständiga prospekt gratis och franko genom **Brunnskotoret.**

Strömstads Hafskuranstalt.
Säsong 1 juni—15 september.
Angenämaste hafskurort. Sedan gammalt berömd för sina goda gytjemassagebad. Strömstadsgyttja fås endast här. Nauheimer, Kreuznacher och andra brukliga bad. Alla andra lämpliga behandlingsmetoder. Flera läkare. Bästa lägenhet till fiske och segling. Goda, billiga bostäder och restaurationer. Laholmens restaurant ombygd och utvidgad; flera stora matsalar, kafé, små rum och stora verandar. Billiga lefnadsvillkor. Goda kommunikationer. Societetshuset är nyrestaurerat, de gamla verandorna utvidgade och två öfre nybyggda. God musik 3 gånger dagligen. Acetylenbelysning. Ångbåtsförbindelse dagligen med Göteborg och Kristiania; 2 gånger dagligen med Fredrikshald; (1½ tim. inom skärs). Från Prästebakke station 2½ mil god landsväg. **Badintendenten D:r A. Berghel**, adress Stockholm, Gref-Thuregatan 34 å till den 15 maj, sedan Strömstad besvarar medicinska förfrågningar. Rumförhyrning, upplysningar, prospekter, jämte vyer kostnadsfritt genom **DIREKTIONEN.**

Söderköpings Brunn o. Bad.
1 juni—1 september. Fullständig Brunn- och badkur. Nauheimerbad. Elektricitetsbehandling. Sjukgymnastik och massage. Barrskogsluft. Nya bostadsvillor inom brunnområdet med fullt tillägnad inredning. God restauration. Intendent Doktor Sven Wallgren. Rum och prospekt genom **Brunnskotoret**

Angenäm sommar.
Inackordering emottagas på längre eller kortare tid å landegendom, utomordentligt naturskönt belägen i norra Småland, vid skog och sjö. Badhus, fiske och piano. Tillfälle att tala tyska. Godt bord, 60 kr. pr månad. Svar till Fru B. Kittel, L:a Tolabo, Bottnaryd.

Dresden: Güntzplatz 2.
Pensionat Frau A. Winckler u. Töchter. Gebildetes norddeutsches Heim für jung Damen. Beste Empfehlungen in Deutschland u. Schweden. Prospekte.
Inackordering.
På egendom i naturskönt och skogrik trakt mottagas till hösten tvänne 8 å 9 års friska flickor, som kamrater i läsning till egen dotter af samma ålder. Moderlig vård u. lofvas. Adress Fru Olga Weman, Aranjpr Grenna.

Djursholms Pensionat.
Allm. Tel. 107.

God inackordering erhålles å Mollösund för sommaren. Pris 55 kr. för dam och 60 kr. för herre pr månad. Kalla och varma saltsjöbad finnas. Närmare meddelar Fru Anna Johansson, Mollösund.

Invid Göta elf, nära järnvägsstation, ungefär en timmes järnvägsresa fr. Göteborg gifves tillfälle till inackordering i ett enkelt hem. Pris 40 kr. pr mån. Svar till **Enkelt hem**, Ellfängen.

